

Naše poti . . . Tabori za odrasle planince skozi čas.

Zavite, dolge, strme, manj strme, kratke ali pa kar direktne so edinstvene poti, ki vodijo na visoke, nizke, zahtevne, nezahtevne, a vedno posebne vrhove. Prav gotovo so domači najlepši, a kljub temu je čudovito raziskovati tudi tuja gorovja ter odkrivati njihove skrivnosti.

Vse to v tistem prijetnem pričakovanju, kaj se skriva za naslednjo skalno gmoto, pustim pobočjem, suhim rastjem, zavito serpentino ali skokom preko studenca. Vedno znova je zanimivo odkrivati kaj ponujajo druge kulture, kako vabijo enkrat kamnite, drugič lesene gorske kočice, ki so včasih bolj »komot«, drugič pa »šik«. Še posebej lepo je vse to odkrivati v dobri družbi! Postavilo se je vprašanje, zakaj tega ne bi organizirali tudi v PD Šoštanj, in porodila se je ideja o vsakoletnem taboru za odrasle planince.

Srbija

Ideja je sadove obrodila že v letu 2005, ko je bil organiziran prvi planinski tabor na jugovzhodu Evrope – v **Srbiji**. V tej »retro« deželi s slikovitimi

mesteci ter najlepšimi kotički, so se planinci namenili raziskovati tamkajšnji, marsikomu še neznan gorski svet. Vzpon na najvišji vrh Suve planine, Trem (1.810 m) ter najvišji vrh Srbije, Midžor (2.169 m), pa vzpon na Kablar in planinarjenje na Kopaoniku bodo ostali v lepem spominu. Prav tako potepi po različnih mestecih (Beograd, Niš, Zaječar, Čačak,...) ter vožnja z železnico Šargansta osmica. Za dodano vrednost je poskrbela odlična srbska kuhinja.

Naslednje leto so planinci obiskali srbsko sosedo **Bolgarijo**, kjer se je raziskovalo predvsem njen zahodni del. Veselje ob osvojitvi najvišjega vrha Balkana – Musale (2.914 m) je bilo očitno. Gorska veriga Rila, skupaj z istoimenskim samostanom, kraška Jagodinska jama ter lepote Rodopov so pustili svoj pečat leta 2006. Zaradi muhastega vremena je padla odločitev za turo pod Maljovico.

Da planinstvo v tej deželi še ni ravno samoumevno, je pokazala **Črna Gora**. Pogorje Durmitor ni nudilo nam vajenih zavarovanih gorskih poti, pa vendar sta bila, ob pogledu na hribovje obdano z jezerci, vzpona na najvišji vrh pogorja Bobotov Kuk (2.523 m) ali po domače Čirovo peč, ter vzpon na Savov Kuk (2.313 m) opravljena z odliko. Za zaključek tabora leta 2007 je poskrbel spust po reki Tari ter pogled na njen kanjon z razgledne ploščadi Vidikovac.

Leto 2008 je bilo v znamenju tobaka, riža in bombaža, v **Makedoniji** namreč. Glavno mesto Skopje je bilo v vsej svoji veličini najlepše vidno s hriba Vodno,

Bolgarija

Črna Gora

Makedonija

krasen je bil tudi kanjon reke Treske. Planinci tega tabora so med nočitvijo na Popovi Šapki doživeli pravšnji šok, danes pa je ta dogodek verjetno pravi »material« za obilico smeha. Osvojili so najvišjo točko Šarskega pogorja, Titov vrh (2.748 m), v naslednjih dneh pa še vrh Korab (2.764 m) ter mejni Golem Korab. Za eno

izmed najlepših tur je poskrbel vzpon na Pelister, najvišji vrh planine Baba (2.601 m).

Peti planinski tabor leta 2009 v **Bosni in Hercegovini** je bil

Bosna in Hercegovina

prava vremenska zmešnjava. V znamenju megle, dežja, rose in snega se je osvojilo vrhove Igman (1.502 m), Bjelašnica (2.067 m), v bližini Trebinja, kamor je planince »potisnilo« vreme, pa še gora Leotar (1.244 m). Na pogorju Orjena je v družbi viharikov sledil vzpon na Vučji zub (1.802 m) ter Zubački Kobao (1.894 m), najvišji vrh omenjenega pogorja. Za dobro voljo je poskrbel ogled Bilečkega jezera, največjega umetnega jezera Balkana, ter izvira reke Bosne (Vrelo Bosne). Ob povratku domov je za dalmatinski pridih poskrbel obisk Dubrovnika.

»Balkanska pot« se je nadaljevala k naši sosedji, kjer

Hrvaška

so planinci leta 2010 prečesali pogorje **hrvaškega Velebita**. Prehodili so del Premužičeve staze, ki je speljana od severnega do južnega Velebita. Po ogledu jame Manita Peč je sledil vzpon do Rossijevega zavetišča. Kljub megli je bil vzpon na najvišji vrh Severnega Velebita Mail Rajinac (1.699 m) več kot poplačan. Divja vožnja ob foto safariju po Južnem Velebitu pa je poskrbela za neponovljive občutke v »Winettujevi deželi«.

Zaključek balkanske »poti« je bil leta 2011 obisk dežele grofa Drakule – skrivnostne Transilvanije. Ob vstopu v državo so planince prevevali morda mešani občutki kaj bo ponudila ta, še vedno malo »stigmatizirana«, **Romunija**. Pogledi so se vseskozi ustavljali na obdelanih površinah, koruznih poljih, sadovnjakih, čredah ovac ter prijetno presenečali. Takšna sta bila tudi čudovita vzpona na pogorju Parang – vzpon na Parangu Mare (2.518 m) ter skok na Parangul Mic. Vtis je pustila tudi krasna gorska veriga Fagaraš z najvišjim vrhom Moldoveanu (2.543 m), ki pa je zaradi slabega vremena ostal neosvojen. Tudi v Busenji vreme ni bilo naklonjeno pohodništvu, zadovoljiti se je bilo treba z ogledom Šigišvare in Bašora. Nekaj sončka pa je vendarle poskrbelo, da planincem ni ušel vzpon na vrh planine Koroman in pohod po Dolini sedmih stopnic.

Za velik preobrat je poskrbel planinski tabor leta 2012, ko so se udeležencem tabora odstirali pogledi na ledenike ter jezera v objemu tri in štiritisočakov. To je ponudila idilična državica v osrčju Evrope, **Švica**. V spremljavi precej muhastega in mrzlega vremena so planinci v Valiških Alpah obiskali ter

Romunija

si ogledali znameniti prelaz Simplon, pobočja smučišč Zermatt ter Saas Fee, nato še vrhova Plattjen (2.570 m) ter Hannig (2.080 m). Prehodili so območje zgornje gondolske postaje na Mittel Alalinu (3.460 m), visokogorske užitke pa je nudila pot ob jezu hidroelektrarne Stausee Mattmark (2.224 m). Zaradi izredno slabega vremena je bilo precej vrhov in prelazov obiskanih z gondolo. Pot je planince zanesla še v Bernske Alpe, kjer se je raziskovalo kraje Bettmeralp, Fiescheralp ter Brigerbad, pozimi priljubljene smučarske točke. Ledenik Aetschgletscher pa je dodal pravi vtis o mogočnosti gora.

Mogočne klife, sonce, morje in vulkan so planincem razkrili

Švica

Italija

italijanski Apenini, ki so jih udeleženci tabora odkrivali leta 2013. Prvi dan so planinci osvojili najvišji vrh Apeninov, Corno Grande (2.914 m), v nadaljevanju pa najvišji vrh Sorentskega polotoka, Monte San Michele (1.443 m), ki je ponudil enkratni razgled na prihajajoče cilje. Sestop je sledil čez goro Croce della Conocchia (1.314 m). Mnogim se je prikupil tako pohod po »poti Bogov« v Positano kot tudi raziskovanje otoka Capri, skupaj z njegovo znano strmo potjo »Via Krupp«. Nepozabno doživetje pa je bil gotovo vzpon ter pohod ob robu kraterja ognjenika Vesuvio.

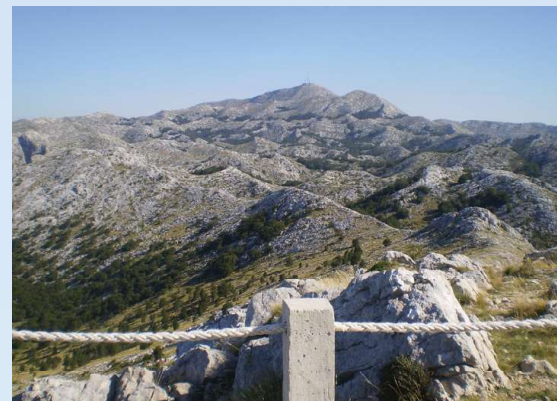

Slovaška

Zelenje v nešteti odtenkih in bučanje slapov ter studencev, ki božajo mogočne skalnate vrhove **slovaških Tater**, so planince začarali leta 2014. Opravljen je bil vzpon do prelaza Donovaly

(980 m) v osrčju Vel'ke Fatre, nadalje je pot planince vodila do sedla Nova Hal'a, sledil je vzpon na Zvolen (1.402 m), s katerega se je odprl pogled na Ostredok. Skoraj tlakovana pot je vodila na najvišji vrh Nizkih Tater – Dumbier (2.043 m). Obiskalo se je Skanzen Pribylina in akumulacijsko jezero Liptovsko mare. Mešani pohodi so poskrbeli za obisk vrhov Vel'ka Svištovka (2.037 m), v družbi ledu in snežink tudi Jahnaci stit (2.230 m). Pot okoli Visokih Tater je vodila vse do zahodnega dela, kjer so poljske Zakopane poskrbele za pridih nostalgije. Udeleženci tabora so se z zobato železnico vzpeli na Hrebienok (1.285 m), v nadaljevanju pa prehodili pot po dolini Mali Studeni in naprej do Modrega jezera (2.190 m). V Visokih Tatrah je nepozabno kuliso ponudil vrh Rysy (2.499 m). Zgodbo te zelene dežele so »začinili« še ogled Slovenskyga Betlehema, gradu Bojnice, Spišskega gradu ter Dobšinske ledene jame.

Leto 2015 je bilo ponovno mediteransko obarvano. Presenečenja in avanturistična doživetja je planincem nudilo pogorje **Hrvaške, Biokovo**. Prelep pogled na morje in mesto Split se je odprl z Debelega Brda (1.044 m), najizrazitejšega vrha planine Mosor. V družbi dišečih borovcev ter vonju timijana smo planinci osvojili vrh Pirovac (572 m). »Malo gori, malo doli« stezice so nas popeljale na Vošac (1.421 m) ter najvišji vrh Biokovega – Sv. Jure (1.762 m), ki je hkrati drugi najvišji vrh Republike Hrvaške. Adrenalinska je bila tura na Sv. Ilijo (773 m), peščene plaže, tako v Makarski rivieri kot na otoku Brač, pa so vabile k več kot zasluženemu počitku pod mediteranskim soncem.

Hrvaška

Nemčija

Pravljico nam je leta 2016 pričarala **Nemčija**, natančneje zvezna dežela **Bavarska**. Vzpon na Kalvarienberg (953 m) je omogočil fenomenalen pogled na grad Neuschwanstein, v naslednjih dneh smo v družbi sonca osvojili vrhove Saüling (2.047 m), Hochfelln (1.674 m) ter Kampenwand (1.669 m), ki so na eni strani ponujali razglede na vršace Alp, na drugi strani pa na neskončno ravnino ter Kimsko jezero. Osvojili smo vrhova Wallberg (1.722 m) ter Rauschberg (1.671 m), ki je znan predvsem po lesenih skulpturah, namenjenih osveščanju o zaščiti gozdov. Pohod po dolini Röthelmoss, mesteci Schwangau in Ruhpolding ter kristalna bavarska jezera pa so dodal piko na i deželi, ki premore neverjetno raznoliko ponudbo gorske pokrajine.

Francija

Pot je udeležence tabora leta 2017 ponesla na četrti največji otok v Sredozemskem morju, kjer je nepozabno naravo, kontraste ter visoke vrhove razkrila **francoska Korzika**. V družbi divjih konjev je bil pogled na jezero Lac de Nino (1.743 m) veličasten. Planinci so osvojili najvišji vrh otoka, Monte Cinto (2.706 m), ter v družbi lenega goveda prehodili dolgo obalno pot na Cap Corse. Pot je nadalje vodila po čudoviti dolini Restonici, obdani z visokim gorovjem, in že je sledil vzpon na jezero Lac de Melo (1.710 m). Potepi po mestecih Basti, Calacucci ter Ajaccio so dodali svoj čar tej deželi divjih prašičev in kostanja.

Albanija

V »našiljenih« **albanskih Prokletijah** se je leta 2018 odvil zadnji planinski tabor. Že njihovo ime pove, da ravno lahko dostopnega terena okoli njih ni. Vožnja na prelaz Thore in nadaljnji vzpon na vrh Maja e Radohimës (2.570 m) je dodobra utrudil noge.

Ponos ob osvojitvi najvišjega vrha Prokletij, Maja e Jezercë (2.694 m), je bil povsem upravičen. Za veselo vzdušje ob pogledu na nekaterim najlepše »evropske« gore, je poskrbel vzpon po dolini Teth na kanjon ter slap, ter nadalje pohod do jezera »Blueye« in ob koncu tabora vzpon na vrh Vajusha (2.059 m). V jezeru Koman so planinci občudovali odseve vrhov, obiski mest Krujë, Tirane ter Skadra pa so poskrbeli za potešitev radovednosti in potreben počitek.

Ni malo dežel in ni malo prehojenih poti. Naša želja po spoznavanju novih ljudi in novih

poti se le še krepi. V letu 2019 nas čaka, za marsikoga že težko pričakovan, planinski tabor za odrasle planince v magičnih Dolomitih (Italija). Vljudno vabljeni, da se nam pridružite pri raziskovanju in osvajanju le-teh.

Da planinski tabori za odrasle planince tečejo po načrtu, da smo priskrbljeni in varni, poskrbijo naši pridni vodniki, ki vse od leta 2005 dalje v organizacijo taborov vlagajo ogromno truda in prostega časa. V spodnji tabeli si lahko pogledate število udeležencev posameznega tabora.

Andreja Štumberger

DRŽAVA TABORA	LETO	ŠT. UDELEŽENCEV
Srbija	2005	12
Bolgarija	2006	8
Črna Gora	2007	28
Makedonija	2008	36
Bosna	2009	38
Hrvaška (Velebit)	2010	22
Romunija	2011	36
Švica	2012	42
Italija (Apenini+Sorentski polotok)	2013	40
Slovaška (Tatre)	2014	34
Hrvaška (Biokovo)	2015	30
Bavarska	2016	31
Korzika	2017	37
Albanija (Prokletije)	2018	42

(Tabelo pripravil Primož Grudnik)

Planinski tabor 2018 – Prokletije, Albanija

Planinci Planinskega društva Šoštanj smo se v letu 2019 odpravili na prvi planinski tabor z letalom. Naša destinacija – Albanija. Naš cilj – odkriti turistično še precej neobremenjeno pogorje Prokletije. Prokletije, imenovane tudi »Albanske Alpe« ali »preklete planine«, so gorska veriga na zahodnem Balkanskem polotoku, ki se razteza od severa Albanije do Kosova in vzhoda Črne Gore. Najvišji vrh Prokletij je Maja e Jezercë (2.694 m), po slovensko Jezerski vrh, ki je hkrati tudi drugi najvišji gorski vrh v Albaniji ter najvišji vrh Dinarskega gorovja. Gorska veriga »Prokletije« naj bi ime dobila po svojih divjih, našiljenih in skorajda nepremostljivih vrhovih.

Iz Šoštanja smo se udeleženci letošnjega tabora z avtobusom odpeljali do Brnika, od koder smo poleteli do Podgorice v Črni gori. Na letališču v Podgorici smo se srečali z našima albanskima planinskima vodnikoma Nikom in Janinom, ter se iz Podgorice z avtobusom skupaj odpravili dalje do našega prvega cilja v Albaniji – vasi Böge. V vasici smo prenočili ter se naslednjega dne po telovadbi, ki jo je vse dni tabora vodila Branka ter s tem že zjutraj sprožala salve smeha, v zgodnjih jutranjih urah z džipi odpeljali do visokogorskega prelaza Quafa e Thorës oz. Thore (1.685 m), ki je bil izhodišče za našo prvo turo – vzpon na Maja e Radohimës (2.568 m). Vsi udeleženci tabora smo se skupaj povzpeli do sedla, tam pa smo se razdelili v dve skupini. Ena

skupina se je odločila za vzpon na vrh Maja e Radohimës, druga skupina pa se je odločila za krožno turo in sestop do prelaza Thore po drugi poti. Ker pa jim je bila pot tako všeč in se niso želeli prehitro vrniti na prelaz, so se odločili, da si pot malo podaljšajo. Tisti, ki smo se odločili za vzpon na vrh smo se zaradi zelo krušljivega terena soočili s tehnično nekoliko bolj zahtevnim strmim vzponom. Po poti je bilo treba paziti na drobljivo kamenje, zato so naše čelade iz nahrbtnikov hitro romale na naše glave. Uživali smo ob razgledu na bele skale, ki so močno spominjale na domače Alpe, po poti vonjali materino dušico, v zadnjem delu ture pa tudi malo poplezali. Premagali smo zadnji, rahlo izpostavljen del tega vzpona in že smo se znašli na vrhu Maja e Radohimës, ki nam je ponudil lep, čeravno nekoliko v oblake in meglice zastrt pogled na dolino Theth in gorovje Prokletij.

Ob sestopu in vrnitvi na prelaz Thore smo si nekoliko oddahnili ter se ob sončnem zahodu z džipi odpravili na odlično adrenalinsko vožnjo v dolino Theth. Zakaj adrenalinsko? Verjetno dovolj pomeni podatek, da smo za 15 km dolgo, a zavito in luknjasto pot polno kamenja potrebovali najmanj eno uro. A pot je bila zabavna, dodatno pa smo si jo popestrili še s prepevanjem domačih pesmi. V dolini Theth smo ostali dve noči. V nastanitvi smo bili, kot tudi celoten planinski tabor, deležni pristne albanske gostoljubnosti in odličnih lokalnih jedi. Tipične albanske jedi so vključevale ovčji sir, mleko, domače marmelade, kruh, ogromno lokalno pridelane zelenjave, ovčje in kozje meso itd.

Tretji dan nas je ponovno prebudilo sonce, ki je v teh septembrskih dneh pripekalo še močno kot poleti. Tega dne smo se odpravili na celodnevni trekking po izredno lepi dolini Theth, ki je del nacionalnega parka Theth. Turistov tukaj skorajda ni, srečali smo le posamezne pohodnike z nahrbtniki. Dolina je »ujeta« med vrhove Prokletij in na vsakem koraku ponuja razglede na te bele »špičke«. Odmaknjenost od sosednjih dolin ji daje čar

Dolina Theth

pristnosti, pozimi, ko zapade sneg pa so ljudje povsem odrezani od preostalega sveta. Tod vodi tudi del balkanske poti, t.i. Peaks of the Balkans Trail, 192 km dolge poti po Črni gori, Albaniji in Kosovu. Podali smo se skozi vasico, na poti srečevali domačine, črede ovac ter kakšno kozo, ki je blejala na vrhu džipa, ki je tu in tam na makadamski cesti zapeljal mimo nas in nas pošteno zaprašil. Skozi vas smo se povzpeli mimo cerkvice ter t.i. stolpa krvnega maščevanja, katerega nastanek sega v mračna in temačna leta, ko so družine, ki so bile v sporu, tovrstne stolpe koristile kot zatočišča. Vzpeli smo se do slapa ter dalje do kanjona doline vse do naravnih

jezero BlueEye

»bazenčkov« oz. tolmunčkov, ki so povsem svojevrsten izraz moči narave, ter si v njih ohladili že pošteno razgreta stopala.

Privoščili smo si tudi kosilo ter se nato odpravili naprej do turkizno modrega jezera »BlueEye«. Ker je bilo jezero zelo mrzlo, ga tu ni bilo junaka, ki bi se bil »namočil« v tej bistri mrzli vodi. Po zadostni količini »selfijev« in fotografskih posnetkov tega res modrega jezera, smo se vrnili v našo namestitvev, ravno ob pravem času za večerjo. Po večerji smo se hitro odpravili spat, saj nas je že prihodnjega dne čakala naša najlepša in najdaljša tura – eno skupino vzpon na najvišji vrh Prokletij Maja e Jezercë (2.694 m), drugo skupino pa pot do sedla, ki povezuje

dolini Theth in Valbono. Gre za povezovalno pot med dolino Theth in Valbono, t.j. mulatjero, ki te ne konju od ene do druge doline ponese v cca. štirih urah, z avtomobilom pa se je treba podati precej naokrog ter temu nameniti najmanj osem ur časa.

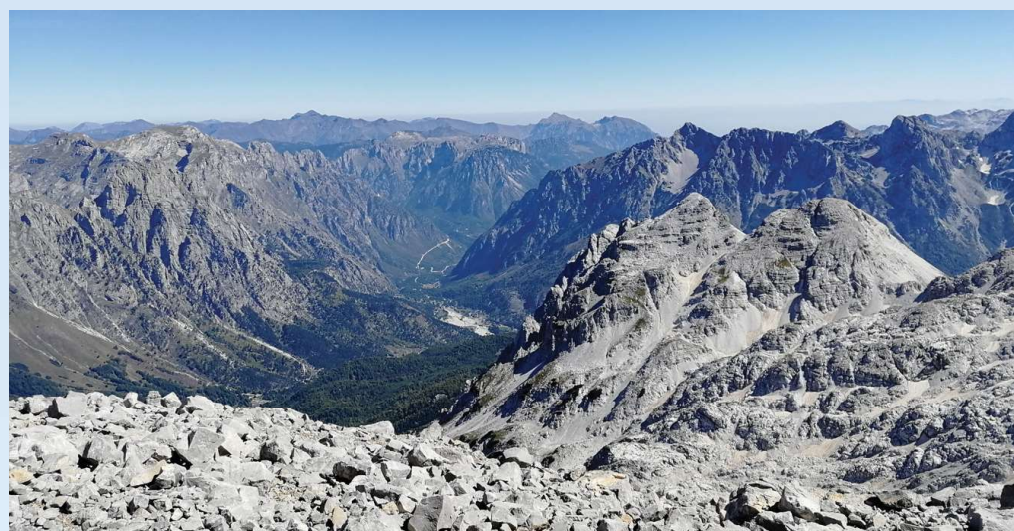
Zbudili smo se še pred svitom in se po zajtrku odpravili do izhodišča cca. 1000 m nadmorske višine višje od naše namestitve, od koder smo ob cca. 5.30 uri zagrizli v kolena, druga skupina pa se je na pot odpravila nekaj ur kasneje. Hodili smo po dolgi, lepo speljani poti, ki je bila mestoma

Udeleženci planinskega tabora za odrasle Prokletije 2018

markirana le na delih, kjer se je križala s potjo s črnogorske smeri. Celotno pot smo uživali v lepih razgledih na sosednje vrhove, spremljali so nas sončni žarki, a kljub temu ni bilo pretirano vroče. Čudili smo se, da na poti nismo srečali nič živali, čeprav so iztrebki na tleh dali slutiti, da se tam gori pasejo vsaj ovce in koze. Na poti nam je vodnik Niko povedal veliko o flori, favni in drugih karakteristikah Prokletij ter o zgodovini Albanije. Pot je bila lepa in razgledna in po cca. 6 urah hoje ter zadnjih premaganih skalah tik pod vrhom, nam je uspelo in pred nami se je razkril pogled na križ z albansko zastavo, ki kraljuje vrh Maja e Jezercë. Na vrhu smo srečali nekaj planincev, ki so vrh osvojili s črnogorske smeri. Na vrhu smo uživali v krasnih pogledih na sosednje vrhove, ki so se nam tega dne kazali v čisti jasnini. Po počitku je sledil sestop v sosednjo dolino Valbono. Sestop je vključeval spust po nenapeti jeklenici, ter hojo po raznolikem terenu – strm travnik, melišče, sneg, skalnat teren itd. Sestop je bil lep, ob koncu so bile noge že utrujene, a nas je vzpodbudni glas vodnika Nika v popolni slovenščini »previdno in počasi« ter »gremo, gremo na pivo« gnal naprej. Le od koda Niku znanje teh besed? Ob prihodu v dolino smo v »okrepčevalnici« ob poti, kot smo jih tudi prejšnjega dne videli v dolini Theth, od prijaznega možakarja izvedeli, da nam ne more ponuditi hladne osvežitve, saj je nekaj ur pred tem tam okrog pustošil roj kobilic. Menda so govorile slovensko. Tako smo se odpravili naprej do mesta, kjer so nas pobrali džipi in nas zapeljali do nastanitve, kjer nas je čakala večerja ter ostali planinci.

Naslednjega jutra smo se

Razgled iz Maja Jezercës

odpravili do mesteca Fierzë, kjer smo se vkrcali na trajekt, ki nas je zapeljal po reki Drin oz. jezeru Koman pod jez hidroelektrarne v kraj Koman, kjer nas je čakal avtobus s prtljago ter nas zapeljal do nekdanje prestolnice Kraljevine Albanije, mesta Krujë. Tam smo se vzpeli do gradu, si ogledali edini še ohranjen bazar ter se v večernih urah pripeljali v glavno mesto Albanije – Tirano. Zjutraj smo se po ogledu mesta z gondolo odpravili do nacionalnega parka Dajti, ki je del albanskega centralnega gorskega masiva, od tam pa se vzpeli na enega od razglednih vrhov nad Tirano. Iz Tirane smo se še istega dne odpravili do mesta Shkodër oz. Skadar, kjer je sledila tradicionalna albanska večerja in glasba, zjutraj pa smo se preko prelaza, ki se spusti za kar 500 m nadmorske višini, zapeljali v naselje Lëpushë. Naselje Lëpushë je bilo naše izhodišče za zadnji pohod oz. vzpon letošnjega planinskega tabora, in sicer na vrh Vajusha oz. Talijonka (2056 m) na meji med Albanijo in Črno goro. Pot je bila izredno lepa, saj je bilo pogorje zaradi borovničevja obarvano v privlačno rdečo barvo. Po osvojitvi vrha in naužitih pogledov na črnogorske Karanfile in druge sosednje vrhove, je sledil sestop

in naša zadnja nočitev v objemu lepih albanskih planin. Nastanjeni smo bili v 3 hiškah, in pohecali smo se, da si moramo večerjo in zajtrk najprej zaslužiti s kratkim trekkingom od hiške 2 in 3 do hiške 1, kjer so nam domačini postregli z odlično večerjo in zajtrkom. Naš zadnji večer je minil v prijetnem vzdušju in ob zvoku domačih slovenskih pesmi ter pripovedovanju albanskega vodnika Nika o vseh podvigih in načrtih, ki jih ima albanska planinska zveza za prihodnost, saj je v Albaniji planinstvo oz. gorski turizem še v povojih. Zjutraj smo se iz Lëpushë z avtobusom odpeljali preko albansko – črnogorske meje do Podgorice ter od tam poleteli nazaj v Slovenijo, polni lepih vtisov na planinski tabor v Prokletijah v Albaniji.

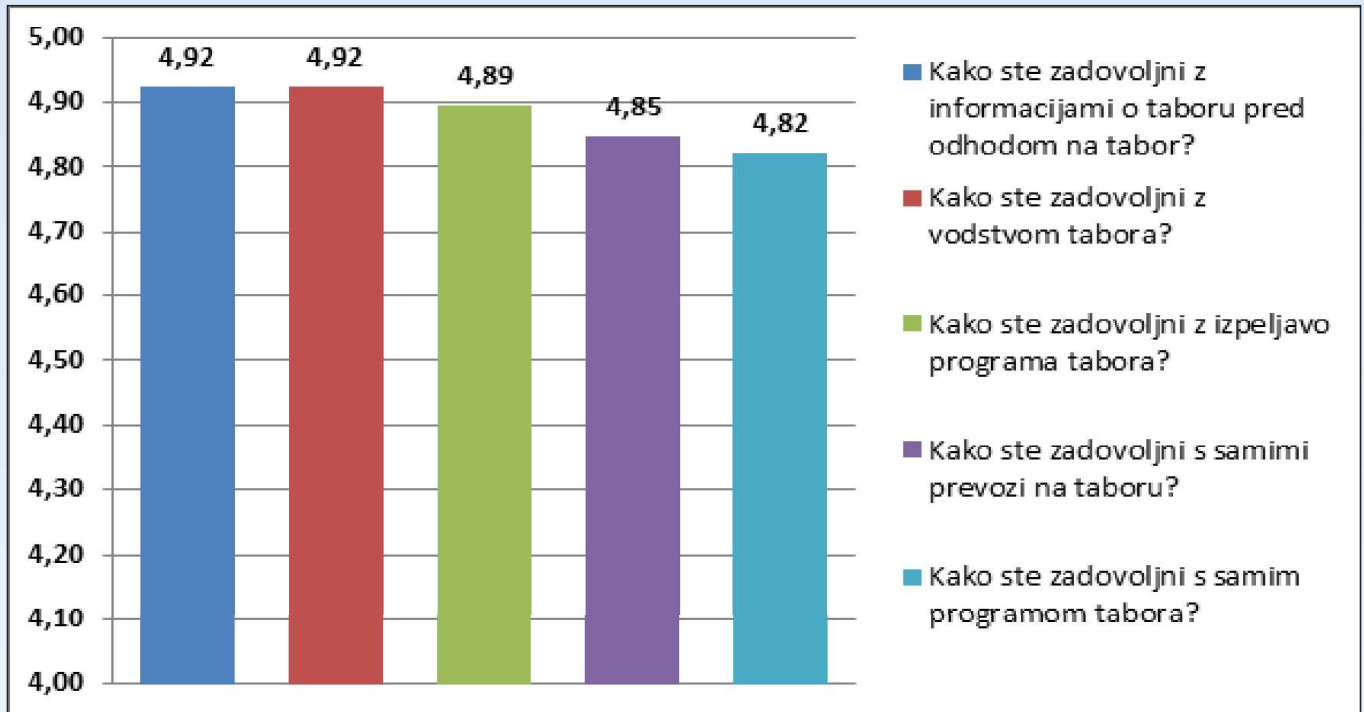
Petra Štumberger

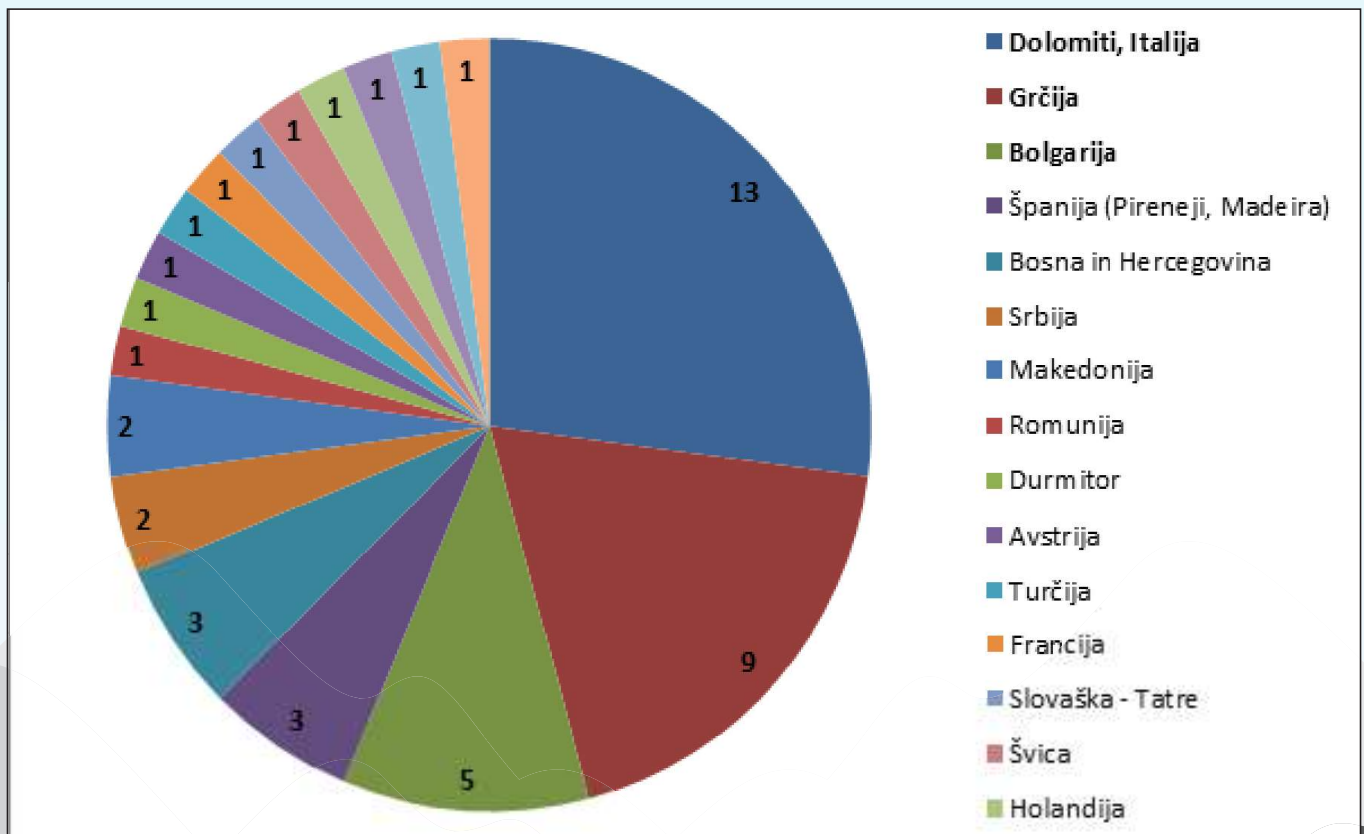
Pogled na Karanfile

Analiza ankete udeležencev tabora v Albaniji

Anketo so udeleženci izpolnjevali na avtobusu od Brnika do Trojan. Anketo je izpolnilo vseh 39 udeležencev. Na prvih 5 vprašanj so udeleženci odgovarjali z oceno od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Katera gorstva in države si želite v prihodnje obiskati v okviru planinskih taborov za odrasle PD Šoštanj (možnih več odgovorov)?

»A si ti ja nor« ali »50 odtenkov zelene«

Vzpon na tritisočaka Picco della Croce (3.134 m) in jezero Lago Selvaggio – Italija 2018

Zamisel o vročih poletnih vikendih smo nekako že odrinili na stran, pa vendar je upanje na kolikor toliko stanovitno vreme ostajalo. Zato je v petek zvečer padla dokončna odločitev vodnikov Primoža in Janeza – seveda gremo. Pa smo šli. Dvajset avanturističnih planincev, ki nam napoved o dežju in vremensko

našega izhodišča, lepo urejenega parkirišča pri visokogorski planini Fane Alm (1.739 m). Dobesedno smo vstopili v svet »petdesetih odtenkov zelene« in Lilikin »a si ti ja nor« (opis za pokrajino) je postal naš spremljevalec. Visoke gore, oblečene v zeleno, posute s pisanim cvetjem, so nas spremljale cca. eno uro hoje, ko so nas pred Brixner Hütte (2.282 m) ustavile družine »debelušnih« svizcev. To so ti bili pravi pozerji,

je posvet vodnikov in zaključek, da se na vrh Cime di Valmala tega dne ne bomo vzpeli. Da v visokogorju vreme igra po svojih notah vemo vsi, ki ga obiskujemo, zato pretirane žalosti ni bilo. Naše »nogice« vseeno niso počivale. Bližnji, malo nižji hribi so vabili in tako smo naredili cca. dvournno turo. Čreda poslikanih ovac, ki nam je sledila, kot bi bila del naše skupine, pa je poskrbela za konkretno »dozo« smeha. Po večerji so sledila navodila vodnikov za nedeljski vzpon. Vremenska napoved je bila obetavna. Odlično druženje se je zavleklo v večer. Razburljiva je bila tudi noč, ko je okoli 02.00 ure zjutraj močan veter neusmiljeno butal ob lesene »polkne«, dež pa tolkel po strešnem oknu našega skupinskega ležišča. Že je bilo slišati glasne vzdihne in porajali so se dvomi glede drugega vzpona. Zjutraj nas je Primož pričakal z nasmejanim obrazom in besedami, da je včasih močan veter v visokogorju še kako dobrodošel. Vrhov ni obdajala megla, pa tudi naš nesojeni cilj se nam je to jutro mogočno razkazoval. Sledil je »brzinski« zajtrk, skupinska fotografija pred kočjo, potem pa smo jo v kolini mahnili proti našemu cilju – tritisočaku Picco della Croce (3.134 m), ki kot najvišji vrh Pfundererskega

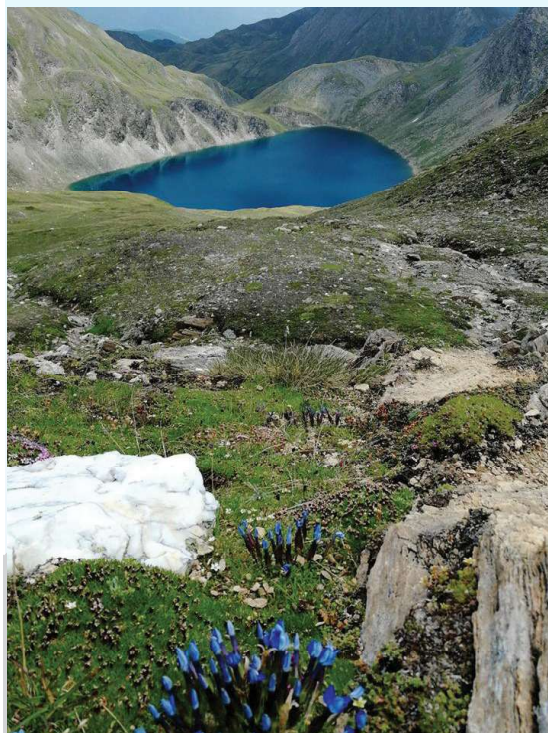
izredno slabemu vikendu ni prišla do živoga. No ja, okoli 05.00 ure v soboto zjutraj, ko smo bili že nekje na pol poti, so nam debele kaplje dežja kljub temu nadele »kisle« obraze. A ti so že tik pred idilično gorsko vasico Vales v Italiji zažareli, saj je dež ponehal, med grdimi sivimi meglami pa se je sonce borilo, da nas poboža s prvimi jutranjimi žarki. Še nekaj presneto zavitih ovinkov in končno smo po skoraj petih urah vožnje prispeli do

ki so poskrbela za naše veselje, ki je ob pogledu na naš prvi cilj, Cimo di Valmala (3.022 m), malo zamrlo, saj je vrh tonil v obilici težkih megel. A smo bili vseeno prepričani, da ga bomo osvojili, saj dežja še nekaj ur ni bilo pričakovati. V koči nas je sprejelo nasmejana osebje, mi pa smo bili po kratki pavzi že pripravljeni na osvojitev prvega tritisočaka. Pa nam osvojitev tega vrha nekako ni bila usojena, saj so oskrbnice z resnimi obrazi vzpon odsvetovali. V roku dveh ur naj bi območje zajela konkretna nevihta. Sledil

hribovja z mogočnim križem bdi nad nižjimi brati. Zeleno preprogo sta zamenjala drobir in skalovje, pričel se je konkretni vzpon. Prečenje snežišč nam ni predstavljalo težav, po uri vzpona pa se nam je na sedlu Passo Val di Nebbia (2. 807 m) odprl razgled na visokogorski biser, ki je s svojo kraljevsko modrino bodel v oči – Lago Selvaggio (2.538 m). V ozadju so se sramežljivo otepali megle vršaci Dolomitov. Pogledamo desno proti našemu cilju, vrhu. Kje pa je? Zakopan v gosto meglo, ki je segala skoraj do sedla. Pa nič zato. Pri pičlih petih stopinjah nad ničlo, ledenemu vetru, ki je vztrajno bril okoli ušes

in narekoval takt meglicam, ki so včasih hitro, drugič nekoliko počasneje poplesavale po pobočjih vrhov, smo zagrizli v kolena. Še zadnji vzpon, koraki so postajali počasnejši, zrak je postal kanček redkejši. Po nadaljnji uri vzpona se je tik pod vrhom razgled popolnoma zaprl, a vidljivost je bila še vedno toliko dobra, da smo pred sabo uzrli križ. Vrh tritisočaka, za marsikoga prvič v življenju, je bil osvojen. Ponos se je razširil med nas vse, na obraz se nam je prikradel nasmeh, sledili pa so mu »jodlanje«, objemi ter slika ob križu. Zaradi nestanovitnega vremena smo se kmalu spustili nižje in krenili desno navzdol, zavili ostro levo ter po drobirju in prečenju snežišča prišli do razpotja. Veter je postal že tako dober prijatelj, da si se nanj lahko skoraj naslonil, megle so nas priganjale navzdol proti jezeru. Ker smo se vetra in megle pošteno naveličali, smo ju kmalu pustili za seboj. Naš nov spremljevalec je postalo sonce. Jezero je ponudilo nepozabno kuliso. Pogledi so se ustavili na encijanah, planikah, marjeticah ter drugemu pisanemu cvetju. In modrina v objemu zelenih vrhov, iz katerih se ulivajo slapovi ter polnijo jezero. Pravo mesto za daljši počitek.

S turo smo nadaljevali po ozki stezici, ki je speljana tik ob nabrežni jezera, najbolj pogumni

so vanj namočili noge, pa ne za dolgo. Bližnji grič z lesenim križem je ponudil še zadnjo kuliso za čudovite fotografije, ki so se shranile tako v fotoaparate kot tudi v naš spomin. Sledil je še manjši vzpon in ponovno nas je pričakal fenomenalni razgled na hribovje, ki je dajalo videz kot da je vulkanskega izvora. Bučanje potokov in slapov, ki s precejšnjo silo po pobočjih utirajo svojo pot, je igralo melodijo miru in spokojnosti. Pot nas je v nadaljevanju popeljala mimo ostankov helikopterja iz druge svetovne vojne. Kmalu smo uzrli še manjše jezerce Marblsee, skočili »čez plot« ter se mimo kočice Aschila pričeli spuščati proti Fane Alm. Sonce je vedno močnejše pripekalo, v eni izmed idiličnih koč pa smo si privoščili več kot zaslužen osvežitev. Med počitkom so oči poplesavale po temno in svetlo zelenih gričkih, vršaci pa so se tega dne spet zavili v svoje sivo-belo ogrinjalo in le tu pa tam za nekaj trenutkov pokukali proti vedno bolj obljudeni planini.

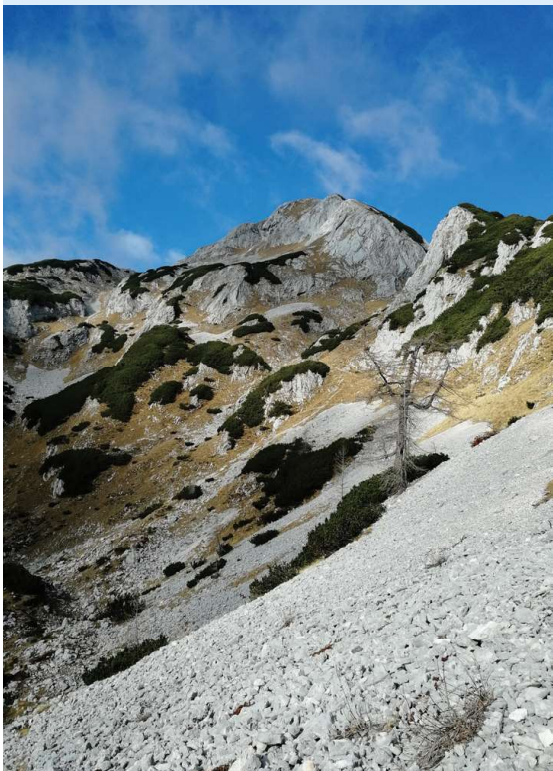
Ob koncu ture je Vera poskrbela za hladno presenečenje, Lili je uzrla še čudovito »naselje« smrek, ob res odličnem ter veselem vzdušju, ki je vladalo med dolgo vožnjo domov, pa se je vreme od nas poslovilo tako kot nas je pozdravilo - z debelimi dežnimi kapljami.

Andreja Štumberger

Čudovita tura na Vogle ter Malo Zelnarico v Julijskih Alpah

Ze v štartu iskrena hvala vodnikoma Primožu Grudniku in Janezu Kugoniču za jutranjo budnico in izkazano strpnost okoli 05.00 ure zjutraj. S kombijem se je skupinica planink PD Šoštanj, pod vodstvom dveh super vodnikov, odpeljala do planine Blato (1.147 m).

Čeprav še nismo bili zelo aktivni, smo se okrepčali z jutranjim sendvičem in čajem iz nahrbtnika. Ob tem smo se seznanili s potekom ture, orientacijo in dejstvom, da bomo v enem delu »prepuščeni« brezpotju. Brezpotje vsekakor ni šala, tega prav gotovo ne bi preizkušala brez strokovnega vodenja in popolnega zaupanja. Pravzaprav sem Primoža in Janeza srečala prvič. Ponovno mi je na misel prišel citat »gore in ljudje«. Preprosta, skrbna,

skromna, vedoželjna in polna znanja o gorništvu, katerega pa nimata potrebe razkazovati. Rekla bi, da je bilo pri njima zaznati iskreno spoštovanje do narave in gorskega sveta. Nekje sem slišala, da so v gorah doma škratje, zato ni dobro biti pohlepen in preglasen.

Od parkirišča pri planini Blato smo se začeli vzpenjati po gozdni poti do planine v Lazu (1.560 m). Skozi gozd je speljana prijetna pot, ki vodi rahlo navzgor, zaradi česar smo se že malo segreli. Jutranja rosa se ni zdela več tako hladna in sveža, obdajala nas je prijetna toplina. Po dobri uri hoje smo pred seboj zagledali čudovite pašnike, pastirske hiše in napajalnike za živino. Prišli smo do planine Dedno polje (1.560 m) in s potjo nadaljevali po markirani poti vse do melišča. Po brezpotju smo nadaljevali z vzponom do Prvega Vogla (2.181 m), kjer nam je narava

odprla poglede proti vrhovoma Kredi in Slatni. V nadaljevanju smo se po grebenskemu brezpotju povzpeli še do Srednjega Vogla (2.227 m) ter še nekoliko višje do Zadnjega Vogla (2.327 m) – našega cilja. Ko človek pomisli, da bi bil na tem neoznačenem terenu sam, ga spreleti srh, ampak občuti olajšanje, ko vidi, da je varen v skupini planincev. Z najvišjega Vogla je bilo v megli moč prepoznati Debeli vrh (2.390 m), mogoče so bili za njim vidni Stogi (Prevalski in Jezerski Stog). Skrivnost gora je večna, zato nikoli ne vemo vsega. Na vrhu je tradicionalno sledila zaslužena malica iz nahrbtnika. Vsak po svoje smo v tišini občudovali lepote, ki so nas obdajale. Ob pogledu na takšno naravo so besede včasih odveč, a vendar dobrodošle. Veseli in razumljivo ponosni, da smo realizirali naš prvi cilj, smo se zaradi vremenskih razmer ter

časa odpravili naprej. Hvaležni, da smo ujeli te trenutke in občutke, ko so nad nami krožile planinske kavke, ob poti pa poglede pritegovale planike.

Ledvička. Občutki so bili fantastični. Rahlo megleno, a vseeno veličastno. Ponovno smo se okrepčali, si nabrali moči za sestop, saj nas je do konca poti

nisem videla. Še marsičesa ne. Za nekaj trenutkov smo se odpočili, nato pa s sestopom nadaljevali v smeri Štapc (1.851 m), v enem delu po brezpotju. Nekje vmes nas je pri spustu spremljal gams. Od daleč nas je opazoval, nato pa stekel višje ter se oddaljil. Težko ga je bilo fotografirati, slika ne bo jasna. Pravzaprav sem vesela, da nam je prišel na pot in to je več kot dovolj.

Spuščali ter rahlo vzpenjali smo se vse do planine Ovčarija (1.660 m) ter nadaljevali do planine Dedno polje, kjer sta nas že lovila mrak in tema. Uporabili smo lučke ter se odpravili do planine Blato, kjer smo parkirali.

Prečudovito doživetje, vredno truda! Sama brez spodbude Primoža in Janeza ne bi bila zraven. O visokogorju sem slišala veliko pripovedk. Vezane tudi na ljudi, ki so ljubitelji gora. Hvala vama in skupini za prijetno družbo.

Srečno in varen korak!

Urša Polko

Iz Zadnjega Vogla smo sestopili do sedla Vrata (2.192 m) ter pot nadaljevali proti Mali Zelnarici (2.310 m). Vsak je skušal biti previden, da ne bi povzročil sprožitve kamenja. Kljub previdnosti se je zgodilo, vendar smo zaradi varnosti drug drugega o tem predhodno obvestili. Vzpenjali ter v določenih predelih sestopali smo že nekaj ur. Noge so bile rahlo utrujene, v tem delu smo se srečali tudi z delnim snežiščem. Čeprav je bila pot uhojena, je bilo prečenje nekoliko težje, predvsem zaradi nevarnosti zdrs. Temperatura je bila okoli -10 st. C. Gnala nas misel, da gre, da bomo kmalu na vrhu. Spodbuda, da smo v osrčju Julijskih Alp, nas je gnala naprej. Tako smo s trdom, vztrajnostjo in pomočjo vodnikov prišli na sam vrh, vsi veseli, da smo ga osvojili. Z vrha se je razprostiral pogled na Dolino Triglavskih jezer, natančneje na jezero

čakalo še nekaj ur hoje.

Nadaljevali smo pod vznožjem Male in Velike Tičarice, kjer sem bila sama zelo radovedna, saj teh dveh vrhov še

Klic na pomoč

Ko se najvišji vrhovi prebudijo, so pogledi nanje veličastni. Kličejo po osvajanju, odkrivanju njihovih skrivnosti in lepote. Gibanje ter različne aktivnosti v gorskem svetu postajajo vedno bolj priljubljene. V sredogorje in visokogorje se predvsem v poletnem času, vse pogosteje pa tudi v zimskem, zgrinja kopica ljudi z različnih vetrov, z različnim znanjem ter poznavanjem gibanja v gorah.

V zadnjih letih je gorništvu postalo pravi »hit« rekreativnega preživljanja prostega časa. K temu zagotovo pripomorejo pravljíčne fotografije z vrhov, ki se širijo na in preko različnih socialnih omrežij. Te fotografije navdušujejo tudi tiste, ki z gorništvom nimajo veliko izkušenj. Vedno bolj pa se zdi, da je obisk gora dobil drugačen smisel in namen, ki ga je imel še pred leti. Danes je vse že »skomercializirano«. Zaradi povečanega obiska gora se žal povečuje tudi število gorskih nesreč. Vse premalo planincev se zaveda, da v naravi vladajo nekateri zakoni, ki si ne dovolijo ukrivljanja oziroma prirejanja, kot je dejal Tomaž Humar. Gorske nesreče so in bodo del gorništvu, vsak vzpon in spust pa je povezan s tveganjem, da mogoče ostanemo v objemu mrzle skale. Zato je pomembno, da goro osvajamo z določeno mero znanja, predvsem pa spoštovanja. Kljub temu pa se gore prepogosto ovijejo v črnino, v žalost. Takrat pridejo oni – »gorski angeli«. Ljudje, ki v trenutku poziva ne razmišljajo o razmerah, času ali strahu,

pač pa zapustijo svoje bližnje in s tem, ko pomagajo drugim, tvegajo lastno življenje. To so spoštovanja vredni gorski reševalci. Nevarnosti se niti ne zavedamo, ta za nas ne obstaja, dokler nismo soočeni z njo, ko se nas tiho dotakne. V teh primerih smo običajno šokirani in ne vemo kako ravnati. Žal velikokrat pride do napačnih odločitev. Lepega oktobrskega dne je bila tudi skupinica planincev PD Šoštanj priča gorski nesreči. Majhen zdr, rahel padec na »tazadnjo«, nahrbtnik je prevagal in slišal se je le še udarec glave ob skalo. Kri. Srhljiv trenutek, ko v prvih sekundah enostavno zamrzneš. Poškodovani planinec je bil hitro oskrbljen s prvo pomočjo prisotnih, helikopter z gorskimi reševalci je bil kmalu na kraju, čeprav so se vsaj meni zdele minute do prihoda gorskih reševalcev neskončne. K sreči se je nesreča dobro končala, potrebnih je bilo nekaj šivov, za vse prisotne pa je bil to poduk, da je lahko še tako majhna, nedolžna »napakica« usodna.

O tem, kdo gorski reševalci so, kaj je njihovo poslanstvo in predvsem o samih gorskih nesrečah, sem se pogovarjala z dolgoletnim članom Društva gorske reševalne službe Koroška, Ivanom Gradišnikom.

1. Ivan, prosim, če se na kratko predstavite: kdo ste, od kod prihajate.

Sem moški nekaj čez 50 let :), Mežičan, po izobrazbi univerzitetni diplomiran pravnik, zaposlen kot kriminalist na Policijski upravi Celje. Prosti čas, ki je pogosto zaradi narave službe skromno odmerjen, poskušam preživeti v naravi – predvsem v gorah. Že od osnovne šole pa je eden mojih prvih konjičkov fotografija. V zadnjih letih veliko časa preživim tudi na vodi, kjer nadgrajujem svoje veslaške veščine. Vsekakor pa veliko prostega časa porabim za aktivnosti gorskega reševanja.

2. Kaj vas je navdušilo za delo gorskega reševalca in od kdaj ste aktivni član GRS. To

delo se opravlja prostovoljno, za to je potrebno nekaj odrekanja prostemu času, družini? Kako to delo vpliva na potek vašega življenja in kaj vam GRS pomeni?

Vedno sem rad hodil v hribe. Kot osnovnošolec sem se kot član PD Mežica udeležil planinske šole, bil sem tudi aktiven v MO PD Mežica. Med zimskimi dežurstvi na Peci smo v obdobju našega odraščanja preživeli veliko lepih trenutkov, ki so se nam vtisnili globoko v spomin. Kot kriminalist sem bil član Gorske enote policije, vendar sem kmalu ugotovil, da v skromno odmerjenem času usposabljanj pridobim premalo znanja. Zaradi želje, da aktivno pomagam ljudem ob nesrečah v gorah ali na težko dostopnih območjih, sem se odločil, da se pridružim GRS Prevalje – sedaj GRS Koroške, katere član sem od leta 2002. Vsak gorski reševalec veliko prostega časa nameni delu v GRS – najprej na usposabljanjih, potem pa prenašamo naše znanje na druge osebe in seveda veliko pri izvedbi intervencij. Družina in sorodniki morajo nekako sprejeti dejstvo, da smo pogosto odsotni

od doma, ali pa da ob kakšnem družinskem praznovanju vstanemo od mize in odidemo na pomoč nekemu, ki jo potrebuje.

3. So za vstop v GRS potrebna predznanja?

Vsekakor je potrebno predznanje glede gibanja v

gorah in želja nuditi pomoč drugim. Velika večina gorskih reševalcev je alpinistov, ki so navajeni gibanja po brezpotjih in imajo že predhodno pridobljeno alpinistično znanje. Ker pa gre za prostovoljno organizacijo, pri dejavnosti katere je lahko vsaka napaka usodna, je pri delovanju zelo pomembna disciplina ter odgovornost za delo. Posameznik se mora v akciji podrediti vodji, povsem pa mora zaupati svojim kolegom. Ljudje, ki so po naravi »solisti« navadno v taki organizaciji ne zdržijo dolgo. Ko se nekdo odloči, da bo vstopil v vrste GRS in je sprejet, postane pripravnik. Pripravniška doba običajno traja tri leta. V tem času pripravniki, pod mentorstvom inštruktorjev in ob sodelovanju drugih gorskih reševalcev, pridobijo dovolj znanja, da lahko nato pred komisijo GRZS uspešno opravijo več zahtevnih izpitov ter pridobijo naziv gorskega reševalca. Ker je treba pridobljeno znanje obnavljati, gorski reševalci vsaki dve leti opravljamo izpite za obnovo licence na matičnih postajah GRS.

4. Delo gorskega reševalca ni enostavno, ob vsaki intervenciji tako rekoč tvegate tudi svoje življenje. Skrb za psihofizično pripravljenost je tukaj najverjetneje bistvenega pomena?

Psihofizična pripravljenost je potrebna, saj gre za dejavnost, ki se pogosto odvija v ekstremnih razmerah. Na akcije se pripravljamo na vajah, ko navadno v idealnih razmerah obnavljamo znanje in vzdržujemo potrebno rutino za delo s tehničnimi sredstvi. Ko delujemo v dejanski akciji, pa zelo pogosto nekako

»pozabimo« na čustva, mraz, veter in se osredotočimo na reševanje. Seveda vsak gorski reševalec individualno poskrbi za primerno kondicijo.

5. Kaj je za vas pri delu v GRS najbolj stresno?

Mogoče je najbolj stresno takrat, ko ugotovimo, da nismo bili uspešni, da smo bili prepozni, ali da so bile poškodbe tako hude, da je človeško življenje odteklo. Z leti delovanja prideš do spoznanja, da so takšni trenutki kar pogosti, vedno več ljudi obiskuje gore, nemalokrat pa smrt ni posledica nesreče, ampak je vzrok hitro poslabšanje zdravstvenega stanja.

6. Pod vrhom Raduhe ima GRS Koroške »kočo«, kjer se med drugim izvajajo tudi dežurstva. Kakšen sistem dežurstva imate, koliko in kdaj so gorski reševalci prisotni oz. dežurni?

Na planini Grohot pod Raduho imamo zavetišče, ki smo ga postavili z namenom, da imamo v njem shranjen del naše opreme, ki je namenjena reševanju. Manjši prostori pa služijo za počitek ter pripravo hrane. Odločitev za Grohot je bila sprejeta zaradi dejstva, da je v ostenju Raduhe veliko plezalnih smeri. V tem delu masiva so se v preteklosti pogosto dogajale nesreče. Dežurstvo izvajamo za vikende od sredine junija do konca septembra. V tem času sta dva reševalca prisotna na planini. V primeru nesreče ugotovita vse pomembne okoliščine in po potrebi aktivirata ostale reševalce. Tudi v zimski sezoni, predvsem zaradi izvajanja turnega smučanja, je v okolici skoraj

vedno prisoten kakšen od gorskih reševalcev.

7. Za uspešno reševanje in izpopolnjevanje imate organizirana usposabljanja. Za kakšne vrste usposabljanja gre, koliko jih imate na letni ravni? (Bi si na tem področju želeli kakšnih sprememb?)

Usposabljanj je kar veliko: imamo usposabljanje za izvajanje t.i. letne tehnike reševanja, za t.i. zimsko tehniko reševanja, usposabljanje na področju nudenja prve pomoči, usposabljanje glede iskanja pogrešanih oseb in uporabe GPS naprav, usposabljanje za reševanje ljudi iz žičnic in za reševanje padalcev z dreves. Poleg navedenih usposabljanj, ki se jih udeležijo vsi gorski reševalci, pa so še posebna usposabljanja za reševalce letalce, za vodnike službenih psov in za inštruktorje. Menim, da je usposabljanj dovolj, inštruktorji pa na usposabljanjih ugotovijo, če mora kateri od gorskih reševalcev na določenem področju nadgraditi svoje znanje.

8. Kaj pa pripadnice ženskega spola v GRS? Imate kakšno? Je zanimanje za to delo po spolih primerljivo?

Tudi ženske so vse pogostejše članice GRS. V naši GRS imamo zdravnico, ki je seveda tudi gorska reševalka z veljavno licenco. Trenutno imamo še pripravnico, ki bo najverjetneje spomladi opravila zadnji izpit in postala gorska reševalka.

9. Ko se v gorah dejansko prepeti nesreča, si vsi želimo ali mogoče celo zaradi strahu, panike, nerealno pričakujemo pomoč kar v naslednjih minutah. Kakšna je realna časovnica (ob predpostavki, da so ugodne razmere), ko smemo GRS pričakovati na kraju?

Čas intervencije je seveda odvisen od tega, kdaj in kako pride informacija do pristojnih in na kako odročnem kraju se je gorska nesreča pripetila. Kakšna je možnost dostopa do kraja nesreče ter kako točne so informacije. Najkrajši odzivni čas gorskih reševalcev je seveda ob aktiviranju helikopterja. Na kraj vsekakor želimo priti z vso potrebno opremo, čas v takem trenutku hitro beži. Se pa zavedamo, da se tistemu na kraju nesreče zdi, da so minute neskončno dolge.

10. Poleg osnovne gorniške opreme s seboj na intervencijo po potrebi vzamete tudi specialno. Kaj spada v ta sklop in katero najpogosteje uporabljate?

Vsak reševalec ima svojo individualno opremo (čelada, plezalni pas, vponke, prižeme, cepin, dereze, prvo pomoč...). V organizirane reševalne akcije vzamemo tudi našo kolektivno reševalno opremo, kot so vrvi,

vitla, nosila, vakuumske blazine, kisik in drugo opremo, ki je potrebna za izvedbo reševanja ter nadaljnega transporta ponesrečenca do reševalnega vozila.

11. Ko nekdo pokliče pomoč GRS, bodisi za drugega ali zase, katere informacije so vam kot gorskemu reševalcu ključnega pomena?

Najbolj pomembno je, da tisti, ki kliče, pove, kaj se je zgodilo in na katerem območju, da opiše zdravstveno stanje ponesrečenca ter poskuša navesti čim bolj natančno mesto kje se nahaja. Ob komunikaciji poskušamo od klicatelja pridobiti še dodatne informacije, podamo mu napotke, kako lahko pred našim prihodom pomaga ponesrečencu ter ga primerno zavaruje pred padcem ali vremenskimi vplivi, ki lahko kakorkoli vplivajo na njegovo zdravstveno stanje.

12. Kdaj se GRS odloči za helikoptersko reševanje oz. katera vrsta reševanja je prioriteta? Je helikopter GRS vedno na voljo?

Za aktiviranje helikopterja se odločimo vedno, ko na

podlagi pridobljenih informacij ocenimo, da je to potrebno zaradi narave poškodb in kadar je to izvedljivo. Vsekakor je smiselno aktivirati helikopter, ko gre za hujše poškodbe,

da ponesrečeni v zelo kratkem času dobi ustrezno zdravniško pomoč. Sočasno steče tudi t.i. klasična akcija, ki poteka toliko časa, da helikopterska ekipa ne odpelje ponesrečenega. Klasična akcija steče predvsem zaradi možnosti poslabšanja vremena, v tem primeru helikopterske ekipe ni moč uporabiti. Torej so omejitve glede uporabe helikopterja predvsem zaradi slabih vremenskih razmer, kadar le-ta ne more poleteti, pristati ali dokončati reševalne akcije (veter, megla,...). Helikopterska

ekipa je skoraj vedno na voljo, razen ko opravlja drugo reševanje. Predvsem v poletni sezoni izvede helikopterska ekipa pogosto vsak dan več reševanj z gora.

13. Gorske nesreče se najpogosteje končajo srečno. Kakšni so vaši občutki, ko v dolino pripeljete poškodovanega, a živega planinca? V nekaterih primerih pa se te nesreče končajo tragično, s smrtjo. Kako se soočate z le-to?

poškodbe z motnjami zavesti, ko se poškodovani sam, ob pomoči nekoga drugega, ne bi mogel varno vrniti v dolino ali pa bi se njegovo zdravstveno stanje lahko zaradi tega poslabšalo. V zadnjih letih se število reševalnih akcij, ko je aktiviran helikopter, precej povečuje, saj na ta način gorski reševalec najhitreje pride do ponesrečenca ter ugotovi dejansko stanje. V helikopterju je zdravnik, ki nudi nujno zdravniško pomoč, transport ponesrečenca do bolnišnice pa je bistveno krajši, kar pomeni,

Ko se reševanje konča dobro, srečno, smo vsekakor veseli, da smo bili pri svojem delu uspešni. Kadar se reševanje zaključi s prevozom pokojnega v dolino, pa se ta smrt vsakega posebej dotakne. Vse naše akcije poskušamo naknadno analizirati, ugotoviti kaj smo naredili dobro in kaj bi mogoče lahko še izboljšali. Ob tragičnih dogodkih se med seboj pogovarjamo, opišemo svoje občutke in reakcije ter na takšen način nekako poizkušamo zmanjšati nivo stresa, ki je vsekakor

prisoten. Večina tragičnih zgodb še poveča spoznanje o vrednosti vsakega življenja.

14. Katerega reševanja se najraje spominjate?

Pravzaprav ne morem katerega posebej izpostaviti. Dejstvo je, da je bilo največje reševanje, ko smo pod Uršljo goro reševali 13 alpinistov, ki jih je med zimsko turo odnesel plaz. Na kraju smo bili zelo hitro, helikopter jih je nato transportiral do Ivarčkega jezera, v nadaljevanju pa so bili z reševalnimi vozili odpeljani v Splošno bolnišnico Slovenj Gradec. Glede na število ponesrečenih se je končalo brez smrtnih žrtev in s tremi hudimi telesnimi poškodbami.

15. Kakšni so vaši nasveti planincem v primeru gorske nesreče? Kakšno ravnanje je zaželeno in kaj ni pametno početi?

V primeru gorske nesreče je najprej treba pomagati ponesrečencu, mu nuditi prvo pomoč in ga primerno zavarovati, da ne pride do padca v globino. V nekaterih primerih se s strani prisotnih pojavijo dvomi, pomisleki o pravilnem ravnanju s ponesrečencem (prva pomoč). Marsikdo se ustraši, misli da ne zna pomagati. Vendar je v takšnem primeru najslabše ne narediti ničesar. Vsakdo izmed nas, predvsem če smo vozniki osebnih vozil, imamo osnovo iz prve pomoči in v okviru svojih znanj in zmožnosti nudimo nekomu prvo pomoč. Če se ugotovi, da je poškodba takšna, da ponesrečenec ne more sam v dolino, je potrebno nemudoma poklicati številko

112, sporočiti kaj se je zgodilo, kje, koliko je poškodovanih. Na takšen način se omogoči pravočasno aktivacijo GRS. Zelo nevarno je sestopanje z gore ponoči, če planinci nimajo svetilke in ne vidijo podlage kjer se gibljejo. V primeru, da so se izgubili je smiselno, da počakajo na kraju do prihoda gorskih reševalcev.

16. Tisti, ki obiskujemo gore, med potjo srečujemo različne tipe planincev, tudi takšne v natikačih. Kaj je najpogostejši vzrok gorskih nesreč? Se nesreče dejansko dogajajo predvsem nepripravljenim planincem, turistom ali profesionalnim gornikom, alpinistom? Imamo tukaj mogoče predsodke?

Najpogostejši vzroki nesreč so zdrsi. K temu sigurno prispeva tudi neprimerna oprema. Zakonodaja v R Sloveniji nam ne omogoča, da bi lahko preprečili planincem, ki so neprimerno opremljeni dostop do gore, čeprav so lahko osebe zaradi tega potencialni povzročitelji gorske nesreče. Poleg primerne obutve spada k opremi tudi čelada, plezalni pas oz. samovarovalni komplet, pozimi dereze, cepin in lavinski trojček. Vsekakor ni dovolj, da opremo kupimo, moramo jo znati pravilno uporabljati. To znanje lahko posameznik pridobi na izobraževanjih, ki jih izvaja Planinska zveza Slovenije. Namenjena so spoznavanju in uporabi opreme. Tudi GRS Koroške skoraj vsako leto izvede t.i. lavinski dan oz. dan varstva pred snežnimi plazovi, ko udeležencem predstavimo določene značilnosti snega, opremo in njeno pravilno uporabo. Nesreče se v gorah dogajajo tako začetnikom kot izkušenim planincem in

alpinistom. Veliko izkušenih gornikov je končalo življenje v gorah, res pa je, da so večino svojega življenja preživeli na njih.

17. Vaši napotki za varen obisk gora?

Kot sem že dejal je pomembna primerna oprema, potem je potrebna vsekakor dobra fizična pripravljenost glede na izbrano turo. Potrebne so informacije o poti po kateri nameravamo obiskati goro ter o zahtevnosti poti. Spremljati je potrebno vremensko napoved in zlasti poleti oditi na pot zgodaj zjutraj, da se izognemo morebitnim popoldanskim nevihtam, pozimi pa oditi zgodaj zaradi kratkega dne. Smiselno je, da oseba, ki ne pozna dobro gorskega sveta, najprej hodi krajše ture, nato postopno povečuje zahtevnost svojih vzponov. Začetnikom in fizično manj vzdržljivim se priporočajo obiski izletov v planinskih društvih, kjer so praviloma ture vodene in prilagojene glede na pripravljenost posameznih udeležencev.

18. Vemo, da GRS ni vpoklican le za reševanje ponesrečencev. Sodelujete pri iskalnih akcijah pogrešanih oseb in podobno. Pri tem se srečujete tudi z drugimi institucijami. Katere so to in za kakšno vrsto sodelovanja gre?

Reševalci sodelujemo tudi v iskalnih akcijah, ko iščemo pogrešane osebe. V tem primeru sodelujemo s Policijo. Prav tako sodelujemo z različnimi organizatorji pri izvedbi ekstremnih športnih prireditvah, npr. pripravljenost na kolesarskih tekmah, če bi prišlo do poškodb udeležencev. Veliko časa posvetimo preventivni dejavnosti

v šolah – mlade planince ob izvedbah šole v naravi seznanimo z našo opremo, jim nudimo napotke za varno gibanje v gorah. Kot sem že navedel, skoraj vsako leto izvedemo dan varstva pred snežnimi plazovi. Vključeni smo v državni sistem zaščite in reševanja, kar pomeni, da sodelujemo s civilno zaščito ob naravnih nesrečah – tako smo sodelovali pri gašenju požara na Peci in nazadnje pri aktivnostih za odpravo posledic žledoloma in vetroloma na območju Črne na Koroškem.

19. Ob koncu bi se mogoče dotaknila še statistike gorskih nesreč v letu 2018. Kot vzpodbuden bi lahko šteli podatek, da se na območju, ki ga pokriva GRS Koroška, v letu 2018 ni pripetila nobena gorska nesreča s smrtnimi izidom. Kolikokrat ste bili v iztekajočem se letu aktivirani in za kakšne vrste nesreče je najpogosteje šlo?

V letu 2018 dejansko na

območju kjer delujemo ni prišlo do smrtne žrtve, Aktivirani smo bili 19x, od tega je bilo približno polovica reševalnih akcij, pri drugi polovici pa je šlo za iskalne akcije.

Ivan pravi, da ko se na kakšni planini pogovarja s planinci o njihovih občutkih, mu pogosto povedo, kako svobodno se počutijo, ker so zmogli napor in se povzpeli na vrh gore, kjer so bili nagrajeni s čudovitimi razgledi. V zaključni misli ugotavlja, da vsi, kljub temu, da pogosto na hrbtu nosimo pretežak nahrbtnik, v dolini pustimo bistveno težja bremena. V obliki znoja nam s kože odtečejo skrbi, svež zrak pa nam zbistri pogled in misli. V gorah se vidi, da so ljudje med seboj prijatelji in želijo sodelovati, si pomagati. V gorah ni prostora za napuh, vzvišenost in navidezno pomembnost, tam šteje zavedanje, da ne glede na to, koliko je človek visok, je gora mnogo višja. In kot pravijo: kdor vidi na drugo stran gore, ve kakšno vreme prihaja. Ko se

z bolečimi mišicami vračamo v dolino, so naše »baterije« spet polne, v glavah pa se že izoblikujejo novi načrti, kako bomo sebi in drugim izboljšali življenje.

(Fotografije: arhiv GRS Koroške in Ivan Gradišnik)

pripravila Andreja Štumberger

Še nekaj statističnih podatkov za leto 2018 (Zajete so le intervencije, ki so administrativno zaključene oziroma so zanje oddana popolna poročila – vir: www.grzs.si/statistika_nesrec.php).

Število intervencij in reševalcev

Društvo GRZS	Reševanje	Iskanje	Skupaj	Zdravnik	Helikopter	Št. reševalcev
BOHINJ	78	8	86	53	50	666
BOVEC	44	4	48	26	29	341
CELJE	22	5	27	10	12	162
JESENICE	6	1	7	5	3	64
JEZERSKO	13	0	13	6	5	53
KAMNIK	27	6	33	18	17	318
KOROŠKE	12	7	19	4	3	236
KRANJ	23	4	27	11	15	345
KRANJSKA GORA	29	1	30	15	15	303
LJUBLJANA	36	2	38	5	4	252
MARIBOR	8	3	11	0	0	72
MOJSTRANA	37	2	39	37	36	283
RADOVLJICA	29	3	32	16	16	324
RATEČE	9	2	11	6	7	89
ŠKOFJA LOKA	12	1	13	9	6	116
TOLMIN	60	14	74	39	19	529
TRŽIČ	25	3	28	15	12	248
Skupaj	470	66	536	275	249	4401

Starost ponesrečenih, obolelih in mrtvih.

Društvo GRZS	Pod 10 let	10-18 let	18-55 let	55-70 let	Nad 70 let	Skupaj
BOHINJ	1	0	69	15	7	92
BOVEC	0	1	31	3	1	36
CELJE	4	2	14	4	1	25
JESENICE	0	1	2	2	1	6
JEZERSKO	0	0	6	0	1	7
KAMNIK	0	0	16	10	3	29
KOROŠKE	1	1	6	4	1	13
KRANJ	0	0	4	2	1	7
KRANJSKA GORA	0	3	26	6	1	36
LJUBLJANA	1	1	15	5	4	26
MARIBOR	0	0	4	0	2	6
MOJSTRANA	0	0	34	11	4	49
RADOVLJICA	1	0	16	8	6	31
RATEČE	0	0	1	2	0	3
ŠKOFJA LOKA	0	0	7	3	3	13
TOLMIN	0	1	40	15	6	62
TRŽIČ	1	0	12	7	8	28
Skupaj	9	10	303	97	50	469

Sekcija Zlatorog v letu 2018

Kot vsako leto smo bili tudi v letu 2018 v sekciji Zlatorog zelo dejavni. Že tradicionalno leto začnemo z zimovanjem na Mozirski koči in tudi v preteklem letu ni bilo nič drugače. Filip je prevzel organizacijo ter poskrbel, da naši trebuški niso bili lačni in grla niso bila suha.

Povzpeli smo se na Boskovec, se sankali ter smučali, in kar je

Aprila se je malo otoplilo in čas je bil za prvi družinski izlet brez sani in lopatk. Naš cilj je bil dom na Bukovici; izleta so se udeležile 4 družine.

Prvo majsko nedeljo smo izkoristili za vzpon iz Kranjskega Raka na Veliko planino, in čeprav so žafrani že odcveteli, smo uživali v prečudovitih razgledih in toplem vremenu.

najpomembnejše, sprejeli plan za prihajajoče leto. Plana smo se seveda dosledno držali in izvedli vse izlete, čeprav udeležba ni bila vedno najboljša.

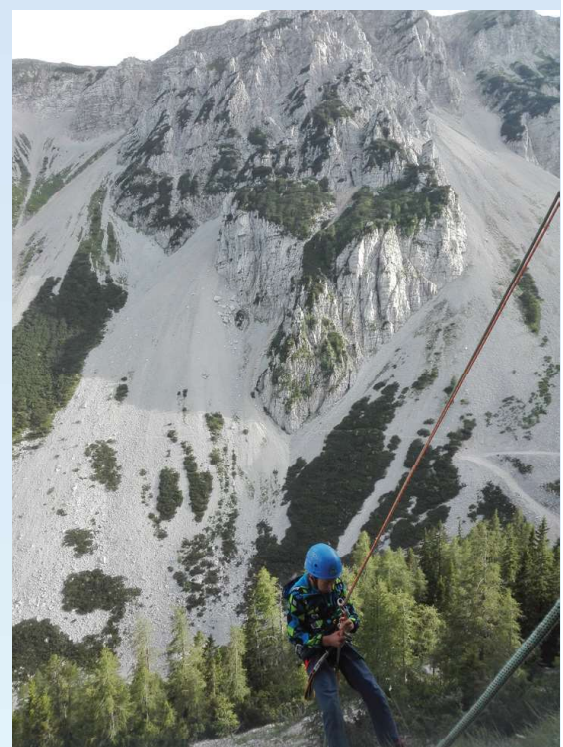
Ker nam je lanska zima postregla s precej snega, si nismo zadali previsokih ciljev, ampak smo sneg raje izkoristili za zimske radosti. Februarja smo se podali na Čemšeniško planino. Izleta so se udeležile 3 družine v rahlo okrnjeni zasedbi, tako da nas je bilo skupaj le 10.

Marca smo se od Brložnika povzpeli do kočice na Smrekovcu, za skok na sam vrh pa nam je zmanjkalo energije. A nič hudega, saj je bilo na koči toliko bolj prijetno.

Junija smo zaradi natrpanega urnika in obilo obveznosti ob koncu šolskega leta uspeli izvesti le skok na Koželj, kjer je bila udeležba prav tako bolj skromna.

Začele so se počitnice in z njimi tudi naš družinski tabor, ki je tokrat potekal od 23.6 do 26.6.2018 v planinskem domu na Zelenici. Tabora se je udeležilo 11 družin, kar je skupno 40 udeležencev. Povzpeli smo se do Roblekovega doma na Begunjščici, plezali na učnem poligonu, imeli orientacijsko tekmovanje, skoraj bi nam uspelo osvojiti tudi vrh Vrtače, ki pa se nam je zaradi slabega vremena izmaknil.

Avgusta smo imeli izlet na Lovrenška jezera, ki so se ga udeležile 3 družine.

Septembrski izlet ni bil najbolj planinski, saj nam je slabo vreme preprečilo vzpon na Zasavsko goro in na koncu smo zadnjo počitniško nedeljo izkoristili za kopanje v Atlantisu.

Oktober smo se odpravili po Žabji poti od Mozirja do Rečice ob Savinji in si ogledali mokrišče Blate. Kot je bilo napovedano, tako je bilo. Vreme je bilo oblačno, a na srečo brez padavin.

Novembra nas je presenetilo lepo vreme in čakal nas je najbolj množičen izlet tega leta. Zbralo se je kar 10 družin; od kočice na Paškem Kozjaku smo se odpravili proti Basališču, ob povratku pa smo si privoščili še kosilo.

Tudi zadnji izlet, čeprav decembrski, ni bil prav nič zimski. Zbrale smo se 3 družine. Skupaj smo se iz Celja povzpeli na Grmado, nato pa smo se okrepcali na Pečevniški koči, kjer smo začeli snovati plane za 2019. Verjemite, »ne bo nam dolgčas«.

Janez Kugonič

Družinski planinski tabori PD Šoštanj (sekcija Zlatorog)

1. Dom na Menini planini, 1453 m (28.6. – 1.7.2007) – 2 družini

Od prvotno 4 prijavljenih družin sta ostali 2 družini (Rotovnik in Zabukovnik). Seveda ni bilo dolgčas, saj smo prav vsak dan gostili družine, ki so prišle na Menino planino le za en dan. Skupaj smo osvojili najvišji vrh Menine planine, Vivodnik (1508 m), od kočice oddaljen (z otroki) eno uro hoje. Naslednji dan smo se odpravili proti planini Bibi z jezerom, zadnji dan pa proti našemu zadnjemu cilju, udornici Jespi. Družine smo bile nastanjene v planinski koči. (vir: Planinski popotnik 2008)

2. Dom na Menini planini, 1453 m (26. – 29.6.2008) – 7 družin

V petek dopoldan smo imeli krajši izlet, nato pa po kosilu tekali ali počivali pred planinskim domom, na večer pa smo se odpravili na sprehod do bližnje kapelice in vrha Špica. V soboto nas je čakala prava tura, ki bi jo običajen obiskovalec Menine poimenoval skok na Petelinjek, naša skupina pa je v turo vložila vso srčnost, ki jo je premogla, in nastala je »prava tura«. Vrh so osvojili prav vsi udeleženci tabora. Nekateri peš, drugi v nahrbtnikih, nekateri budni, drugi speči ... Kljub temu da smo na kosilo prišli precej utrujeni, pa je bilo popoldan okrog planinskega doma slišati pisan živ-žav in pod večer smo se še uspeli odpraviti na sprehod do vznožja Vetrnika, ki so ga najvztrajnejši tudi osvojili. Nedelja je bila rezervirana za »kraljevsko turo«,

za »vrhunec tabora«, za »piko na i«: odpravili smo se na Vivodnik, kjer smo za vse otroke, tudi tiste večje, ki so bili na Menini prvič, pripravili planinski krst. (vir: Planinski popotnik 2009)

3. Planinski dom na Boču, 658 m (25. – 28.6.2009) – 5 družin

Družinski planinski tabor je v tretje gostoval v Planinskem domu na Boču. Kot se za planinski tabor spodobi, smo druženje izkoristili za hojo. Naredili smo več sprehodov po okolici in osvojili vrh Boča. Vreme nam je vsak dan radodarno postreglo s kakšno dežno ploho, kar pa nas ni prav nič motilo. Kjer so luže, je odlična priložnost za malce nevsakdanjo igro. Tudi ko nas je dež pregnal v kočico, smo si znali najti zabavo. Veliko smo se igrali tudi zunaj. (vir: Planinski popotnik 2010)

4. Ribniška kočica na Pohorju, 1507 m (24. – 27.6.2010) – 10 družin

Tradicionalno smo izvedli tri planinske izlete ali ture. Prvi dan dopoldan na Ribniški vrh in do prekrasnega Ribniškega jezera, kjer se čas ustavi in oko naužije lepote skoraj neokrnjene narave. Popoldan smo se povzpeli na Mali črni vrh, kjer je umetno jezero in okoli katerega so otroci tekmovali v teku. Naslednji dan smo v dopoldanskih urah osvojili razgledni Črni vrh (1543), popoldan pa smo za otroke pripravili lov na lisico, na kateri so otroci kljub utrujenosti zavzeto sodelovali (naj prišepnem, da je bila za nagrado sočna lubenica in nekaj sladkarij). Zvečer

smo pripravili družabni večer s predhodno pravljico urico za otroke. Zadnji dan smo se sprehodili do kočice Pesnik (1101 m). Otroci so uživali v prekrasni naravi, pot pelje po gozdu, kar smo izkoristili za pogovor in učenje o planinskih poteh, naravi, vremenu in živalih. (vir: Planinski popotnik 2011)

5. Koča pri Jelenovem studencu, 850 m (30.6. – 3.7.2011) – 8 družin

Opravili smo dve turi. Na prvi smo se mimo Ledene jame povzpeli na grad Friedrichstein (970 m) in Požgani vrh, naslednji dan pa na Mestni vrh (1034 m). Na obeh turah nas je gozd razvajal z obilico gozdnih jagod, enkrat pa smo opazili tudi medvedove stopinje v blatu. Popoldneve smo izkoristili za preizkušanje v plezanju na urejenem plezališču za planinsko kočico. Prvič smo se opogumili za spanje v šotorih, lokacija je bila res primerna in ustvarili smo krasen mali tabor. Nekateri, predvsem z najmlajšimi otroki, pa so prenočevali v planinski koči. (vir: Planinski popotnik 2012)

6. Dom planincev v Logarski dolini, 837 m (29.6. – 2.7.2012) – 8 družin

Prva, čisto »tazaresna« planinska tura, je bil vzpon na Klemenčo jamo. Do popoldneva so se tudi najbolj utrujeni toliko rehabilitirali, da smo se družno podali raziskovat Pravljični gozd na Razpotju. Muca

Copatarica nas je povabila v svet Mačka Murija, Sneguljčice, Kekca pa treh prašičkov, ... Naslednji dan smo se potepali bolj po ravnem. Zapeljali smo se do izvira Črne in se naužili prekrasnega razgleda na Logarsko dolino. Potem pa smo jo mahnili po gozdu proti slapu Rinka. Zadnji dan pa smo raziskovali Matkov kot. Ob poti smo srečali gamse, občudovali smo rožice in metulje. Ustavili smo se pri lovski oz. gozdarski koči in se okrepčali. Ker je bil v bližini balvan, smo se preizkusili še v plezanju. (vir: Planinski popotnik 2013)

7. Planinska koča na Uskovnici, 1154 m (28.6. – 1.7.2013) – 9 družin.

Vzpon na Blejsko kočo, ki se nahaja ob robu razgledne planine Lipanca, je bil naš prvi in tudi najzahtevnejši izziv. Po družabnem večeru nas je jutranji razgled iz jedilnice kar vabil, da se povzpemo na planino Konjščica, ki se nahaja med Viševnikom in grebenom Slemenca. V osrednjem delu planine se nahaja nekaj pastirskih koč, ena je preurejena v sirarno. Večini pa se je verjetno najbolj vtisnil v spomin zadnji dan, ko smo šli do planine Zajamniki, ki leži na zahodnem robu Pokljuke. (vir: Planinski popotnik 2014)

8. Planinski dom Košenjak, 1169 m (3.7.-6.7.2014) – 8 družin

Zjutraj po zajtrku prva tura na vrh Košenjaka. Na vrhu Košenjaka smo izpraznili zaloge iz nahrbtnika, nekajkrat prečkali državno mejo z

Avstrijo in se vrnili na dom na kosilo. V soboto zjutraj smo pod vodstvom izkušenega vodnika Mateja krenili od Kmetije Lohtar preko grebena Košenjak do cerkvice Sv. Urbana. Nedeljsko jutro smo izkoristili še za krajši gobarski in borovničev izlet po zahodnem delu Košenjaka in nato v dom na kosilo. (vir: Planinski popotnik 2015)

9. Kosijev dom na Vogarju, 1054 m (2.7.-5.7.2015) – 10 družin

V juliju smo na Kosijevem domu na Vogarju izvedli že 9. družinski planinski tabor. Kar 37 udeležencev je štiri dni odkrivalo bohinjske gore. Izvedli smo izlete do Planine na Koči pri jezeru, preko Planine Vodični vrh oziroma Pršivca, do Planine Krstenica in Planine Laz. V času, ko nismo bili na turi, smo se seveda veliko igrali, zabavali in smejali. (vir: Planinski popotnik 2016)

10. Koča na planini Razor, 1315 m (30.6.-3.7.2016) – 13 družin

Poletni družinski planinski tabor je bil tokrat v prekrasem okolju tolminskih gora, kjer smo štiri dni bivali na planini Razor ter v okolici osvajali vrhove teh prečudovitih in umirjenih gora. V tem pomirjajočem okolju smo odrasli uživali v igrah otrok, otroci pa v smehu svojih staršev. Številne igre in zabavo je obogatil vsakodnevni izlet, z enim smo osvojili tudi dvatisočak Vogel. (vir: Planinski popotnik 2017)

11. Valvasorjev dom pod Stolom, 1181 m (29.6.-2.7.2017) – 11 družin

Tokrat smo se mladi planinci razdelili v dve skupini in sicer Gamse (zahtevna) ter Svizce (lahka). Prvi dan smo našo prvo turo začeli skupaj in se odpravili do Potoške planine in naprej do izvira Urbas, tam pa so se Svizci odpočili in se počasi vrnili proti koči, Gamsi pa nadaljevali pot do planine Stamare. Drugi dan je Gamse čakala celodnevna tura na Stol (2236m), svizci pa so se sprehodili do Zabreške in Stare planine. Zadnji dan smo združili moči in se skupaj odpravili na Ajdno, ostalo pa nam je le še kosilo in lepi spomini.

12. Planinski dom na Zelenici, 1536 m (23.6.-26.6.2018) – 9 družin

Naš zadnji tabor je potekal na Zelenici, in ker smo zrastle, so se podaljšale tudi naše ture. Prvi dan smo se od parkirišča na Ljubelju povzpeli do koče, kjer smo se udobno namestili in pojedli kosilo, nato pa se odpravili na učno zavarovano plezalno pot, kjer so se otroci poizkusili v plezanju. Drugi dan smo se podali do Roblekovega doma na Begunjščici (1657m) in se nato mimo Doma pri izviri Završnice vrnili nazaj. Tretji dan smo se zbudili v deževno jutro, zato smo z odhodom malo zamujali in se nato povzpeli le do sedla Šija, Vrtača pa se nam je žal izmaknila. Zadnji dan je sledil le spust in ogled rudnika živega srebra v Podljubelju.

Janez Kugonič

Kaj smo počeli v letu 2018 - Sekcija Gaberke

Leto 2018 je bilo za sekcijo **L**uspešno. S tem mislim na udeležbo na pohodih, ki je bila solidna. Od sedmih načrtovanih izletov smo izpustili le dva, saj so nam izlet preprečile slabe vremenske razmere.

Pohodniki so se v naši družbi

dobro počutili. Sodelovali smo s Planinskim društvom Šoštanj in Planinskim društvom Škale. Za uspešnost in izvedbo načrta smo potrebovali finančno pomoč, pri čemer nam je pomagala Krajevna skupnost Gaberke. Letos smo obnovili stopnice pri igrišču in nabavili nekaj opreme.

Na koncu bi se zahvalil Krajevni skupnosti Gaberke za pomoč in izrekel upanje za dobro sodelovanje v bodoče. Zahvalil pa bi se tudi Planinskemu društvu Šoštanj, saj se dobro počutimo v njihovi družbi.

Sekcija Gaberke

Tradicionalni pohod po Gaberški poti

Kot že samo ime pove, pot **K**poteka po mejah Krajevne skupnosti Gaberke, trasa pa se zaradi posledic rudarjenja včasih tudi spremeni in pomakne nekoliko proti severu, kar jo dela še bolj zanimivo.

Začetek pohoda bo v nedeljo, 24. februarja 2019, zgodaj popoldan, pri gasilskem domu

v Gaberkah. Najprej se bomo povzpeli na Pristavo mimo prve izmed dveh večjih domačij, ki nas čakata na poti (Apat). V nadaljevanju se bomo spustili proti Velunji, nato pa nas zopet čaka vzpon proti Plešivcu in k drugi domačiji na Čančevem vrhu. Čaka nas še Ležen, kjer so posledice rudarjenja najbolj vidne in vsako

leto večje Družmirsko oz. sedaj že tudi »Gaberško jezero«. Po končanem pohodu vas seveda vabimo na planinski čaj in domači kruh, najmlajši in najstarejši pohodnik pa prejmeta nagrado. Pot je krožna, primerna za vse, za njo pa potrebujemo cca. 3-4 ure zmerne hoje. Potrebna je planinska obutev in oblačila, primerna vremenu.

**KRAJEVNA
SKUPNOST
GABERKE**

**Gaberke 101
3325 Šoštanj**

**Podpornik
PD Šoštanj**

**KMETIJSKA
ZADRUGA
ŠALEŠKE
DOLINE**

**Metleče 7
3325 Šoštanj**

**Podpornik
PD Šoštanj**

NZ Smrekovec – pogled nazaj in naprej

NZ Smrekovec združuje društva, ki se zavzemajo za varstvo narave in trajnostni razvoj na širšem območju Smrekovškega pogorja – naravnemu rezervatu na območju občin Črna na Koroškem, Ljubno in Šoštanj. Smrekovško pogorje je tudi vključeno v NATURA 2000.

Člani NZ Smrekovec so: Planinska društva Črna na Koroškem, Ljubno ob Savinji, Šoštanj in Velenje ter Savinjsko gozdarsko društvo Nazarje in Gobarsko društvo »Marauh« Velenje.

Pridružena člana sta KS Bele Vode ter kulturno, turistično in športno društvo »Vulkan« Bele Vode. Podporni člani pa so občine Črna na Koroškem, Ljubno, Šoštanj in mestna občina Velenje ter Krajevna skupnost Šoštanj.

Za prizadevno delo pri ohranjanju gorske narave nam je komisija za varstvo gorske narave pri Planinski zvezi Slovenije podelila najvišje priznanje – diplomu dr. Angele PISKERNIK.

Posebno pozornost smo posvetili sodelovanju pri vzgoji in izobraževanju učencev na osnovnih šolah v Črni na Koroškem, Ljubnem ob Savinji, Šoštanju in mestni občini Velenje, in sicer s projektom naravovarstvenega značaja pod geslom OHRANIMO SMREKOVEC.

Pri izvedbi vseh teh aktivnosti so na osnovi prostovoljnega dela sodelovali člani društev vključenih v NZ Smrekovec, in sicer kot vodniki planinske vzgoje, varuhi gorske narave, gozdarji,

gobarji in drugi organizatorji naravovarstvenih aktivnosti.

V letu 2018 smo opravili oz. sodelovali pri naslednjih naravovarstvenih aktivnostih:

- - 8. junija 2018 je bila naša pobuda opravljena medobčinska požarno-varnostna vaja »Smrekovec 2018«. Vodenje vaje je bilo v pristojnosti PGD Šoštanj mesto, sodelovali so PGD Črna na Koroškem, PGD Ljubno ob Savinji in reševalna postaja ZD Velenje.
- 15. in 16. septembra 2018 smo sodelovali na zaključnem srečanju varstvenikov gorske narave komisije za varstvo gorske narave PZS na Ljubnem in na Smrekovcu.
- 23. septembra 2018 je bil ob prazniku občine Šoštanj opravljen vsakoletni tradicionalni pohod PD Šoštanj in drugič izveden Dan Smrekovca, ki ga je organiziral PD Ljubno ob Savinji skupaj s SGD Nazarje in občino Ljubno, katerega namen je bil še večja povezanost odbornikov društev.
- 12. oktobra 2018 smo organizirali problemsko konferenco NZ Smrekovec, katere namen je bil, da se 22 udeležencev pogovori o dosedanjem delu ter kako naprej.
- Poleg članov NZ Smrekovec so sodelovali predstavniki policije, gozdarska inšpektorica in Zavod RS za varstvo narave OE Celje, vključno z ZRSVGN OE Maribor in Geopark Karavanke.

Vse štiri sodelujoče občine – Črna na Koroškem, Ljubno ob Savinji, Šoštanj in MO Velenje, nam s projektnimi vložki vse to omogočajo.

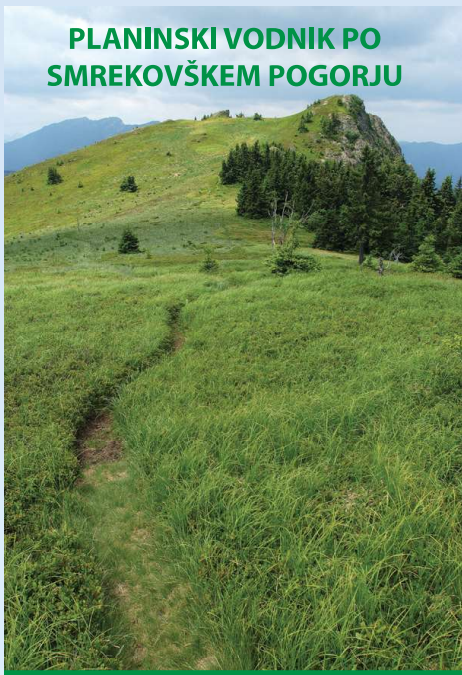
Na osnovi spoznanj in izkušenj dosedanjega dela za sejo UO in Skupščino NZ Smrekovec pripravljamo Program dela NZ Smrekovec za leto 2019.

Poudarek bo na naslednjih prednostnih nalogah:

- Sodelovanje in nadaljevanje ozaveščanja, vzgoje in izobraževanja mladih ter občanov s ciljem, da postopno postanejo naša prizadevanja gibanje na osnovnih šolah, in sicer v vseh štirih občinah na območju Smrekovškega pogorja.
- Tretji Dan Smrekovca bo organiziran 22. septembra 2019 ob prazniku občine Šoštanj in vsakoletnem pohodu PD Šoštanj na Smrekovec, kot srečanje društev vključenih v NZ Smrekovec, ki je zaupan PD Črna na Koroškem v sodelovanju z občino Črna na Koroškem.
- Zavzeto in kakovostno obveščanje javnosti in zato obnova spletnih strani www.Smrekovec.net in ponatis Zgibanke OHRANIMO SMREKOVEC.

Vse navedeno vodi h končnemu cilju: spoštovati naravne vrednote, slediti nadaljnji rasti in razvoju naravovarstvene kulture ter predvsem pozitivnemu odnosu do Smrekovškega pogorja.

*Jože Melanšek
predsednik NZ Smrekovec*

PLANINSKI VODNIK PO SMREKOVŠKEM POGORJU

Naravovarstvena zveza Smrekovec
 izdano ob 10. obletnici
 Naravovarstvene zveze Smrekovec

Naravovarstvena zveza Smrekovec

Zbornik Naravovarstvene zveze Smrekovec
 NAŠIH 10 LET

www.smrekovec.net ohranimo SMREKOVEC

Dom na Smrekovcu Foto: Franc Maršič

Zgibanke je izdala v sklopu pomorne odzivne postojke OHRANIMO SMREKOVEC. Izlazi maja 2017 so omogočile obilne črna na Koroškem, Ljubno, Soštanj in Mesta občina Velenje.

Izdajatelj: Naravovarstvena zveza Smrekovec, Koroška cesta 13 – Vila Lučka, 3252 Soštanj
 Za izdajatelja: Jože Melanšek, predsednik NZ Smrekovec
 Ledena zasnova in tekst sta v večini ohranjena iz zgibanke iz leta 2004
 Lektoriranje: Jolica Andrej
 Oblikovanje in tisk: Media Center, Marko Gorjup s.p.
 Naklada 11000 izvodov

Naravovarstvena zveza Smrekovec
 www.smrekovec.net | E-pošta: info@smrekovec.net

V NARAVOVARSTVENO ZVEZO SMREKOVEC SO VKLJUČENA NASLEDNJA DRUŠTVA:

- PLANINSKO DRUŠTVO ČRNA NA KOROŠKEM www.pdkn.com
- PLANINSKO DRUŠTVO LJUBNO OB SAVINJI www.pdljubno.si
- PLANINSKO DRUŠTVO SOŠTANJ www.pdsostanj.si
- PLANINSKO DRUŠTVO VELENJE www.pdvelenje.si
- SAVINJSKO GOZDARSKO DRUŠTVO NAZARJE www.gd-nazarje.si
- GOBARSKO DRUŠTVO MARAŠI VELENJE www.facebook.com/gbmarash

PRIDRUŽITE SE NAM!
KER je Smrekovško pogorje del omrežja NATURA 2000, ki vključuje režim: Evropske komisije vavovanja za ohranitev posebnosti vrst in (njihovih) življenjskih prostorov Narava Smrekovca je spoznana kot vrednota evropskega pomena.

KAKO?
 Več informacij najdete v Planinskem vodniku po Smrekovškem pogorju ali na www.smrekovec.net

Info center Geopark Karavank Foto: Franc Maršič

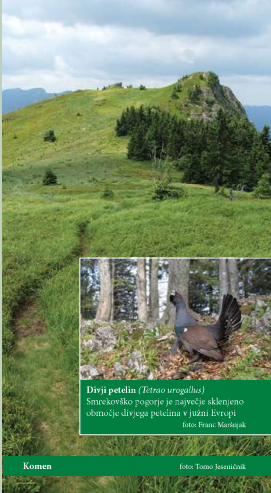
OKOLJU PRIJAZEN NAČIN OBISKOVANJA
 Avto pustimo v dolini, gremo raje peš.
 • Z vozili, tudi s kolesom, se vozimo samo po gradnih cestah.
 • V naravnem okolju se ne vozimo z motornimi samimi, motornimi kolesi ali motornimi štrkolenkicami.
 • Pse imejemo na vrvi.
 • V naravi ne sili rimo in ne karimo ognja.
 • Smeti odnesemo s seboj v dolino.

SPOŠTUJMO GOZD
 Ne pretiravimo z nabiranjem gozdnih sadežev, saj so pomembna hrana živalim. Goiba in odlika so pomemben del naravnega rastišča, zato jih pustimo rasti in cveteti.
 Hodimo po označenih poteh. Ne povzročamo pošomernega hrupa, predvsem ne pozimi in spozimi. Varnostno namerljiva.

ČEMU?
NARAVA JE NAŠA UČILNICA, OHRANIMO IN VARUJMO:
 DA ohranimo čudovito naravo, ki naj ostane razvojnaja možnost domačinov.
 DA podpremo trajnostni razvoj – sonaravnemu razvoju, dopolnilni dejavnosti spd.
 DA postane Smrekovec del kulturne identitete vsch okoljskih prebivalcev.
 DA najbije obiskovalci tudi prejeten počitek in moderen naravo.
 DA spodbujamo zavedanje o vrednosti Smrekovca in s tem ohranimo tisto, kar so marsikje že izgubili.

Srečanje z gobarjem Foto: Franc Maršič

Komen Foto: Tomo Mešiček

Divji petelin (*Tetrao tetrix*)
 Smrekovško pogorje je največja sklenjeno območje divjega petelina v južni Evropi
 Foto: Franc Maršič

ohranimo SMREKOVEC

Smrekovec + Peco Foto: Franc Maršič

ZAKAJ?
KER je edino vulkansko pogorje v Sloveniji

Smrekovški vulkanizem je bil aktiven v geoloških obdobjih terciarja v oligocenu in miocenu. Vulkanizem je potekal v moškem očiščju. Značilni kamniti sta andezit in andezitni tuf. Pod severnimi pobočji Smrekovca je vidna perazirski šiv – tektonska prelomna črna, ki loči afriški in evropsko tektonsko ploščo.

KER je botanična posebnost

Na pogorju je evidentiranih 358 rastlinskih vrst, kar dokazuje veliko biotsko pestrost, saj predstavlja približno 10 % vseh rastlinskih vrst Slovenije, med njimi 28 ogroženih vrst. Pogorje je eno redkih črnih sčj, ovojno nekardinalno ones, zaradi česar uspevajo za slovenske razmere izjemno redke rastline. Kot rastišča so pomembna travniška vršnega dela, ostanki bukovihi gozdnihi sestojev, najzanimivejša so rastišča makaline in muškatrke flore. Slednja so dragoceni biološki nastali kot napajališča žirine ali naravnih mlake z znanostnim območjem.

Kochov svir (*Gentiana acaulis*) Foto: Franc Maršič

Ruševca (*Tetrao tetrix laurinus*) Foto: Franc Maršič

KER je življenjski prostor redkih živali

Vrsta del puje rja in godovi so dom splošnim živaliskim vrstam. In družine kar so tu godovi jereb, divji petelin in ruševca. Vse tri selajo za nepeljagoljive vrste. Pogorja za njihovo obstoj sta bogato podrasje in mir. Posebej občudljivi so spomladaj, ko samci z značilnim petjem pripravljajo samice. S pogorja vzhajajo jereb, jih lahko iz mlajših rastišč za vedno preženemo. Od ogozdenih pljčih vrst so prisotne še zelena žolna, črna žolna, kukavica, mali skovik, kaccnogi čak, tiprni detel. Najpogostejše vrste savosovanih dvovrstik so hrbski urh, navadaš krasica, zelena žaba, sekulja, pupki, planinski močeral. Tol domuje planinski zajec, občasno se pojavljajo divja mačka, ris in rjava mečved.

KER ima gozd – naša zelena pljuča

Najpogostejša drevena vrsta je smreka, ki je marsikje s človekovo pomočjo zamenjala nekdanji bukov gozd. Listavci so redka, zato dragoceni, saj dajejo hrano in prostor za bivaljska živalim, z listnim odpadkom pa obhajajo gozdna ila. Smrekovško pogorje je edino samoniklo makusajšče cempurina v Sloveniji. Govaj je gospodarsko pomemben, je namreč vir dobilka mnogim domačinom. Ker vršni del ne mudi uglednih pogorje za rast gozda, ga je človek spremenil v polje planine. Kulturna krajina travari in rastišča je pomemben ekosistem in prepoznavna podoba pogorja.

Izvir Ljubije Foto: Tomo Mešiček

KER je pomemben vodni vir

Geološka podlaga predstavlja slabo prepustno plast, zato je na pogorju velika površinskih voda. Veča se zbira v zlatanih potokih ali pa na rtiča prepustno karbonsko podlago ponika v podzemlje in se pojavja v dolini kot kraški izvir. Mnogi izvirji so pomembna vodna zajetja, npr. izvir Ljubije, ki je glavni vir pitne vode za Saloko dolino.

V planinski raj vstopajo vsi, naj hrup motorja ga ne zmoti. Živali, raba so tu doma, spoštivno vstopo po tej poti. Odprti oči, srca, prišluhi vsaj lepoti. Za sebo pustite le stopinje.

Ker spominja naravo, vzdržuje per peš. Smrekovško pogorje je največja sklenjeno območje divjega petelina v južni Evropi. Foto: Franc Maršič

Šaleški alpinistični odsek, alpinizem in športno plezanje v Šaleški dolini

Približuje se 60-letnica organizirane alpinistične dejavnosti v Šaleški dolini. Leta 1960 je bil na pobudo PD Šoštanj in PD Velenje ustanovljen alpinistični odsek Šoštanj, ki se je po nekaj letih delovanja preimenoval v Šaleški alpinistični odsek – ŠAO. Prva leta delovanja je imel prostore v Šoštanju, s selitvijo občine Šoštanj v Velenje, pa smo tudi prostore in naslov ŠAO preselili v Velenje. Zadnja leta se je ŠAO preselil v objekt Lučka v Šoštanju, kjer ima svojo plezalno steno, tam pa se odvijajo tudi sestanki odseka.

Pobudniki in ustanovni člani ŠAO so bili predvsem aktivni člani obeh planinskih društev, ki so se na vrhove gora vzpenjali ne le po planinskih poteh, ampak tudi preko prepadnih sten. Mednje sodijo predvsem Jože Melanšek, Marjan Pusovnik, Peter Ficko, Franjo Pečovnik, Ivo Jamnikar, Dušan Kukovec in številni drugi.

Dušan Kukovec alpinist, gorski reševalec in svetovni popotnik

Letos zato še posebej izpostavljam Dušana Kukovca, dolgoletnega alpinista, gorskega reševalca in svetovnega popotnika, ki je jubilan – 90 letnik. Dušan je poleg nizanja bogate alpinistične dejavnosti bil tudi eden prvih načelnikov ŠAO, ki ga je vodil do leta 1980. Njegova zasluga je gotovo tudi pridobitev zavetišča na Okrešlju, ki ga je odsek imel dolga leta v najemu, zdaj pa smo njegov lastnik.

Ob Dušanu Kukovcu so v ŠAO nastali in se razvijali številni rodovi oziroma generacije alpinistov: Janez Resnik, Franci Verko, Jaka Prelog, Ivč Kotnik, Hanz Avberšek, Marko Lihteneker, Matej Mejovšek, Tone Vovk, Mišo Čulk, Silvo Cerjak, Rok Kodre, Matej Zaluberšek, Rok in Vid Preložnik. To je le nekaj imen, ki jih je ob tem pisanju še posebej izpostavljam.

Od leta 2006 dalje smo bolj organizirano pristopili k usposabljanju članov. V teh letih smo bolj ali manj redno organizirali alpinistične šole. Te služijo nabiranju znanja in izkušenj tako naših članov kot tudi članov ostalih planinskih društev. Na šolah predstavljamo znanja, ki so potrebna za varno gibanje v gorah, v dolgih neopremljenih smereh, lednih slapovih in grapah. Tečajniki po opravljenem usposabljanju nabirajo vzpone in lahko tako napredujejo v mlajšega in starejšega pripravnika. Tisti, ki naberejo dovolj alpinističnih vzponov in izkušenj, lahko opravijo izpit za alpinista, ki ga

organizira Komisija za alpinizem pri PZS.

Marko Lihteneker osvojil Mount Everest in se smrtno ponesrečil pri sestopu

Leta 1991 smo v Rdeči dvorani v Velenju zgradili eno prvih umetnih plezalnih sten v Sloveniji, ki deluje še danes, ko športno plezanje postaja športna disciplina olimpijskih iger. Danes so se plezalni steni v Rdeči dvorani pridružile še druge – v šolskem centru v Velenju, osnovni šoli v Šoštanju in objektu Lučka v Šoštanju. Uredili smo plezalno steno v naravi v Florjanu in v Vinski Gori. Na teh objektih potekajo alpinistične šole in treningi za športno plezanje.

Že ob otvoritvi plezalne stene v Rdeči dvorani smo

napovedovali, da bo ta služila tako za dosežke odseka pri pridobivanju olimpijskih odličij, kot tudi predstavljala pot proti prvim zvezdam. Tako je 19-letna Janja Garnbret, članica ŠAO, septembra 2016 osvojila naslov svetovne prvakinja v težavnostnem plezanju na prvenstvu v Parizu. Oktobra 2016 si je s četrto zmago sezone svetovnega pokala v težavnostnem plezanju v Šjamenu na Kitajskem zagotovila zmago v

skupnem seštevku. Avgusta 2017 je na evropskem prvenstvu v balvanskem plezanju v Münchnu postala evropska podprvakinja skupno in evropska prvakinja v kombinaciji. Letos pa je osvojila laskavi naslov športnice leta. Seveda ne smemo pozabiti tudi na ostale perspektivne mlajše športne plezalce – Kiliana Čopa, Tjaše Slemenšek, Žige Slemenška, Nejca Dvorška in seveda ostalih, ki pridno trenirajo pod vodstvom Gorazda Hrena,

selektorja članske reprezentance v športnem plezanju.

Prepričani smo, da bo ŠAO zato še naprej stičišče plezalcev in ljubiteljev gora. Če vam je naša dejavnost blizu, lahko na spletni strani <http://www.saleskiao.com/> spremljate dogajanje v ŠAO in se nam pridružite na naslednjem tečaju.

*Ivč Kotnik,
Tanja Ramšak,
Alen Marinović*

Projekt O. S. P.

Si navdušen plezalec in pogosto obiskuješ naravna plezališča? Ti je všeč, če so varna, urejena in je plezanje brezskrbno?

Projekt OSP ali Opremimo slovenska plezališča je inicitiva vključevanja plezalcev v skrb za plezališča in spodbujanja odgovornega ravnanja in varnega plezanja. Obiskovanje plezališč je brezplačno, zato je odgovornost vsakega plezalca, da po svojih močeh prispeva k vzdrževanju opreme in s svojim ravnanjem poskrbi za ohranjanje plezališč in narave okoli njih. Prihodnost je v naših rokah; v naši močni plezalski skupnosti, ki je zaprisežena skalam in jih želi ohraniti varne, dostopne in urejene. Projekt OSP je del Sklada slovenskih plezališč in zbira finančne in materialne prispevke za preopremljanje in obnovo plezališč. Prav tako je stična točka Sklada s plezalci, saj lahko vsakdo opozori na pomankljivosti, nevarnosti in težave v zvezi s plezališči. Cilj projekta OSP je preko donacij in sponzorskih sredstev zagotoviti trajni vir finančnih sredstev za urejanje plezališč, ki bo plezalcem omogočil varnejše in brezskrbno plezanje.

DODATNE INFORMACIJE:

<https://projektopsp.si/>
<https://www.facebook.com/projektopsp/>

Ustanova Sklad Okrešelj

Gorski reševalci so po hudi nesreči, ko se je pri usposabljanju reševalcev letalcev na Okrešlju 10. junija 1997 smrtno ponesrečilo pet reševalcev, na zboru reševalcev 18. aprila 1998 ustanovili Ustanovo Sklad Okrešelj za pomoč otrokom ponesrečenih gorskih reševalcev. V nesreči so izgubili življenja: Jani Kokalj (zdravnik reševalec letalec), Mitja Brajnik (IGRS in reševalec letalec), Luka Karničar (reševalec letalec in GV), Rado Markič (reševalec letalec), Boris Mlekuž (IGRS in reševalec letalec). Za GRS Slovenije je bila to najhujša nesreča v tedaj 85-letni zgodovini. Brez očetov je ostalo 13 otrok.

Namen Ustanove je nepridobiten, dobrodelen in trajen. Omogoča finančno pomoč in štipendiranje otrok reševalcev, ki so se smrtno ponesrečili pri reševalnem delu.

Med najpomembnejše naloge Ustanove spadajo:

- gmotna pomoč družinam pri šolanju otrok v osnovni šoli ter njihovo štipendiranje v času srednješolskega in visokošolskega izobraževanja,
- prostovoljno zbiranje sredstev za šolanje otrok ponesrečenih reševalcev,
- razpisovanje štipendij za tiste študijske smeri, ki lahko pripomorejo k večji varnosti obiskovalcev gorskega sveta,
- razpisovanje diplomskih in drugih študijskih nalog, katerih namen je raziskovanje gorskih nesreč, izboljševanje reševalnih orodij in sredstev ter iskanje varnejših metod dela pri reševanju ponesrečenih v gorskem svetu.

Vsi ljubitelji gora vabljeni, da si zagotovite nalepko PODPORNİK in s tem izrazite pripadnost pomagati upravičencem pomoči in štipendistom.

Nalepko Podpornik dobite na:

- postajah in društvih GRS,
- v pisarni GRZS na Bleiweisovi cesti 34 v Kranju
- ter v nekaterih planinskih kočah (tudi v Domu na Smrekovcu).

Nalepko dobite v zameno za prostovoljni prispevek, s katerim prispevate finančna sredstva izključno za Ustanovo Sklad Okrešelj

POGLED V LETO 2019

Vrste članstva, zneski članarine, članske ugodnosti in zavarovanja

Vsak, ki se včlani v Planinsko društvo Šoštanj, je vključen v enotni članski sistem Planinske zveze Slovenije in s tem posameznik postane tudi član PZS.

Članarino PD Šoštanj lahko plačate v:

- Cvetličarni Nahtigal, Trg Bratov Mravljak 1, Šoštanj v rednem delovnem času,
- v društveni pisarni na Koroški cesti 13 v Šoštanju (vsak četrtek, razen praznikov, od 18h do 20h),
- pri društvenih inkasantih (Jure Grudnik in Janez Kugonič).

Kategorija članstva		Znesek članarine
A	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z največjim obsegom ugodnosti	56,00
A/d - družinski popust		51,00
B	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z osnovnim obsegom ugodnosti	26,00
B/d - družinski popust		21,00
B1	polnoletna oseba - oseba, starejša od 65 let z osnovnim obsegom ugodnosti	19,50
S+Š	srednješolec ali oseba s statusom študenta, do vključno 26. leta starosti, z osnovnim obsegom ugodnosti,	17,00
S+Š/d - družinski popust		13,80
P+O	predšolski ali osnovnošolski otrok, z osnovnim obsegom ugodnosti	7,00
P+O/d - družinski popust		5,60

Družinska članarina se upošteva v primeru istočasnega plačila članarine za vsaj enega starša in vsaj enega otroka, ki sta iz iste družine. Za družinske člane se štejejo, poleg staršev, še mladi do vključno 26. leta, ki niso zaposleni ali so brez lastnih dohodkov, ter osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost (IN) in so člani družine. Člani B1 niso upravičeni do družinskega popusta.

ZAVAROVANJE ČLANOV PZS

Vse informacije o članarini, članskem zavarovanju, obrazcih za prijavo nezgode, sklenitvi dodatnih zavarovanj, naročilu članskih izkaznic (tudi za otroke), naročilu na Planinski vestnik, preverjanju in aktiviranju članstva ter spletni včlanitvi so združene na <http://clanarina.pzs.si>

Seznam članskih ugodnosti

Kategorije članstva:		A	B	B1	S+Š	P+O
<i>Zavarovanja članov PZS</i>						
1.	<i>nezgodna smrt pri planinski dejavnosti</i>	○	○	○	○	○ *
2.	<i>invalidnost pri planinski dejavnosti</i>	○	○	○	○	○
3.	<i>stroški reševanja v tujini – ves svet</i>	○				
4.	<i>stroške reševanja v gorah Evrope in Turčije</i>		○	○	○	○
5.	<i>zavarovanje odgovornosti v tujini – ves svet</i>	○				
6.	<i>zavarovanje odgovornosti v gorah Evrope in Turčije</i>		○	○	○	○
7.	<i>Zavarovanje prehodne oskrbe in zavarovanje za zlome, opekline, izgubo vida, sluha in smrti zaradi požara</i>	○				
<i>Prenočevanje v planinskih kočah</i>						
8.	<i>50 % za prenočevanje v planinskih kočah PZS, 30 % za sobe z od 1-6 ležišč v kočah I. kategorije</i>	○	○	○	○	○
9.	<i>popusti pri prenočevanju v planinskih kočah 13 planinskih organizacij Evrope in Kanadi</i>	○	○	○	○	○
<i>Popusti pri nakupih planinske literature in opreme (seznam spodaj)</i>						
10.	<i>Cici dnevnik, Dnevnik 1 ali Dnevnik 2 Mladi planinec/Mlada planinka</i>					○
11.	<i>nakup edicij v Planinski založbi PZS (20 %)</i>	○	○	○	○	○
12.	<i>Letna naročnina na Planinski vestnik (25 %)</i>	○	○	○	○	○
13.	<i>popust pri nakupu opreme in storitev pri pogodbenih partnerjev PZS</i>	○	○	○	○	○

Opomba:

* Zavarovano kritje pogrebnih stroškov do višine 1.500 €.

PARTNER**Adriatic Slovenica****Alpina****Annapurna****Gornik****Iglu Šport****Promontana****Intersport****POPUSTI**

10 % na novo avtomobilsko zavarovanje za osebna vozila in na novo stanovanjsko zavarovanje Dom AS

20 % (*25 %)

10 % za gotovinsko in 5 % negotovinsko plačilo (*20 %)

10 % (*15 %)

10 % za gotovino in 5 % za negotovinsko plačilo (*dodatni 10 % dobropis ob koncu leta)

10 % (*20 %)

10 % za opremo, oblačila ali obutev za pohodništvo in gorska kolesa, 15 % za blag. znamko McKinley (*20 %)

Podium	30 % (*35 %) na izdelke CRAFT na sedežu podjetja, v spletni trgovini in v Planinski trgovini PZS
ON line	15 % pri nakupu blag. znamke On-Line
Žolna šport	10 % pri nakupu blag. znamke Žolna šport
ActionMama	do 25 % (*do 30 %) na opremo različnih blagovnih znamk
Prosti čas	15 % v trgovini v Kamniku (*20%)
Thermana Laško	20 % za bazen in savno in 10 % za wellness storitve, (razen vikendi, prazniki in šolske počitnice) 30 % popust na celodnevne vstopnico za kopališče hotela Zdravilišče Laško (vse dni)
Terme Krka	od 10 % do 15% na redne cene namestitev in wellness storitev
Občina Solčava	prost vstop z avtomobilom v Logarsko dolino do 8. ure zjutraj
RTC Krvavec	20 % na prevoz s kabinsko žičnico in štirisedežnico Tiha dolina
Kitio	10 % na darilne pakete SelectBox
Narodni park Paklenica(HR)	do 50 % na vstopnino
Slovenski planinski muzej	20 % na vstopnino

*Popust za strokovne kadre PZS in registrirane alpiniste.

Popusti veljajo na redne cene in se ne seštevajo. Uveljavljajo se z veljavno člansko izkaznico oz. izkaznico strokovnih kadrov PZS in osebnim dokumentom. Na <http://clanarina.pzs.si> si preverite dodatne ugodnosti partnerjev za skupinske nakupe in druge podrobnosti.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA PD ŠOŠTANJ

Vsak, ki v Sloveniji plačuje dohodnino, lahko do 0,5 % svoje dohodnine nameni nevladnim organizacijam. Vsak davčni zavezanec lahko izbere do največ pet organizacij in s tem pol odstotka svoje dohodnine nameni za njihovo delovanje. Takšna donacija ga nič ne stane, saj gre teh pol odstotka sicer v proračun. Donacija ne vpliva na višino našega vračila ali doplačila dohodnine. Ko določimo prejemnika dela dohodnine nismo v ničemer prikrajšani. Med nevladnimi organizacijami, upravičenimi do dela dohodnine, je tudi **Planinsko društvo Šoštanj (davčna številka: 86171658)**.

Vabimo vas, da podprete pester in za vse generacije primeren program dela PD Šoštanj tako, da izpolnite in oddate zahtevek:

- preko sistema eDavki (<https://edavki.durs.si>),
- pisno na Finančnem uradu Velenje, p. p. 204, Kopališka cesta 2 a, 3320 Velenje.

ZAHVALJUJEMO SE VSEM, KI NAM ŽE DONIRATE DEL DOHODNINE IN TUDI VSEM TISTIM, KI SE BOSE ODLOČILI ZA DONACIJO V PRIHODNJE.

Planinsko društvo Šoštanj

Plan aktivnosti PD Šoštanj za leto 2019

DATUM	RELACIJA	ZAHTEVNOST	VRSTA AKCIJE	VODNIKI
06.01.	Planinski izlet Smohor 784m – Malič 936m	Lahka pot v zimskih razmerah	Pohod	Jurij Drev, Vlado Stropnik
19.01.	Udeležba na planinskem pohodu Zdravju naproti na Goro Oljko (733 m)	Lahka pot v zimskih razmerah	Pohod	Matej Kortnik, Janez Kugonič
23.01.	Planinski večer: izdaja Planinskega popotnika in predavanje iz zgodovine planinstva		Planinski večer	Bojan Rotovnik, Primož Grudnik, Andreja Štumberger
09.02.	Turno smučarski izlet na Boskovec 1587 m in Smrekovec 1577m	Lahka turna smuka	Turna smuka	Bojan Rotovnik, Matej Kortnik, Andrej Veternik
13.02.	Planinski večer - potopisno predavanje		Planinski večer	Janez Kugonič, Suzana Podvinšek
17.02.	Planinski pohod po Silijevih vlakah na Smrekovec (1577 m)	Lahka pot v snežnih razmerah	Pohod	Vlado Stropnik, Primož Grudnik, Igor Rezman
24.02.	Planinski pohod po Gaberški poti	Lahka pot v snežnih razmerah	Pohod	Igor Rezman, Marko Borovnik, Zvonko Koželjnik
01.03.	Občni zbor PD Šoštanj		Ostalo	Jure Grudnik
06.03.	Planinski večer - potopisno predavanje		Planinski večer	Janez Kugonič
09.03.	Planinski izlet Cerje (343m) - Trstelj (643 m)	Lahka pot	Pohod	Matej Kortnik, Vlado Stropnik
23.03.	Planinski izlet z naravovarstveno vsebino	Lahka pot	Pohod	Suzana Podvinšek, Matej Kortnik
Marec	Področno planinsko orientacijsko tekmovanje		Orientacija	Žiga Kugonič
Marec	Področno planinsko orientacijsko tekmovanje		Orientacija	Žiga Kugonič
6. in 7.4.	Planinski izlet na Papuk 953m (Hrvaška)	Lahka pot	Pohod - tujina	Vlado Stropnik, Jure Grudnik, Bojan Rotovnik
20.4.	Čistilna akcija mesta Šoštanj		Ostalo	Jure Grudnik
April	Področno planinsko orientacijsko tekmovanje		Orientacija	Žiga Kugonič
01.05.	Planinski izlet na Steharnikov vrh 1018m	Lahka pot	Pohod	Vlado Stropnik, Filip Vrabič
11.05.	Čistilna akcija na Smrekovcu		Ostalo	Suzana Podvinšek, Matej Kortnik
18., 19.05.	Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje (SPOT)		Orientacija	Jure Grudnik, Matej Kortnik, Bojan Rotovnik
25.05.	Planinski izlet na Kriško goro (1471m) in Tolsti vrh (1715m)	Lahka pot	Pohod	Jurij Drev, Igor Rezman, Marko Borovnik
01.06.	Planinski izlet po poteh 1. svetovne vojne KLUŽE - ROMBON - ČUKLA - BOVEC	Lahka pot	Pohod	Anja Lampret, Primož Grudnik, Tjaša Konovšek
09.06.	Turno kolesarjenje: Šmihel nad Mozirjem (712m) - Konečka planina (1210m) - Dom na Smrekovcu (1377m)	V3, S3	Kolesarjenje	Primož Grudnik, Tomo Drolec, Žiga Kugonič
15.06.	Dan slovenskih planinskih doživetij - srečanje slovenskih planincev na Lisci 927m	Lahka pot	Pohod	Bojan Rotovnik, Matej Kortnik, Evgen Drvarič
22. in 23.06.	Planinski izlet v Krške Alpe (Avstrija)	Lahka pot	Tura - tujina	Jure Grudnik, Primož Grudnik, Janez Kugonič, Bojan Rotovnik
25.06.	Planinski pohod po Ravenski poti (710m)	Lahka pot	Pohod	Jure Grudnik, Igor Rezman
27. – 30.6.	13. družinski planinski tabor		Tabor	Janez Kugonič
06.07.	Skupna akcija šaleških PD - Storžič (2132m) - tri ture različnih težavnosti	Lahka, zahtevna in zelo zahtevna pot	Tura	Jurij Drev, Jure Grudnik

20. in 21.07.	Planinska tura Škednjovec (2309 m), Mali in Veliki Draški vrh (2243 m) Planinski izlet Planina Krstenica, Viševnik (2050 m)	Zahtevno brezpotje lahka pot	Tura	Primož Grudnik, Janez Kugonič, Anja Lampret
10. in 11.08. Avgust	Planinska tura v Naravnem parku Ela (Davos - Švica) Tabor za osnovnošolce		Tura - tujina Tabor	Primož Grudnik, Janez Kugonič, Anja Lampert Monika Tajnik, Žiga Kugonič
25.08.	Planinska tura Kamniška Bistrica (600m) - Kalška gora (2047m) Planinski izlet Kamniška Bistrica (600m) - Orqlice (870m)	Brezpotje lahka pot	Tura	Primož Grudnik, Anja Lampret, Janez Kugonič, Vlado Stropnik
09.-13.09.	Planinski tabor za odrasle: Dolomiti	Tabor za odrasle	Tabor	Primož Grudnik, Janez Kugonič
22.09.	Planinski pohod na Smrekovec (1577 m) ob občinskem prazniku in 3. Dan Smrekovca	Lahka pot	Pohod	Bojan Rotovnik, Igor Rezman, Jure Grudnik, Tjaša Konovšek
22.09.	Turno kolesarjenje: Šoštanj - Dom na Smrekovcu (1377m)	V3, S3	Kolesarjenje	Primož Grudnik, Žiga Kugonič, Tomo Drolec
29.09	Turno kolesarjenje: PARENZANA, Pot zdravja in prijateljstva	V2, S2	Kolesarjenje	Primož Grudnik, Žiga Kugonič
12.10.	Pohod po Trški poti okoli Šoštanja ob prazniku mesta Šoštanj	Lahka pot	Pohod	Jure Grudnik, Monika Tajnik, Tjaša Konovšek
05. in 06.10.	Planinski izlet na Veliko Kapelo (1534m) - Hrvaška	Lahka pot	Pohod - tujina	Vlado Stropnik, Filip Vrabčič, Jurij Drev
20.10.	Planinska tura: Pot stoletnice in Trbiška - Krniška špica (2368 m), Italija	Zelo zahtevna pot, zahtevno brezpotje	Tura	Primož Grudnik, Janez Kugonič, Anja Lampret
Oktober	Področno planinsko orientacijsko tekmovanje		Orientacija	Žiga Kugonič
16.11.	Planinski izlet v neznanu	Lahka pot	Pohod	Vlado Stropnik, Matej Kortnik, Jure Grudnik
03.11.	Planinski izlet Tojzlov vrh (703m) in Žavcarjev vrh (915m)	Lahka pot in zelo zahtevna pot	Pohod	Marko Borovnik, Tina Jemec, Primož Grudnik
07.12.	Srečanje vodnikov Saleške doline v Šoštanju		Ostalo	VO
26.12.	Štefanov planinski pohod iz Topolšice na Sleme (1096m)	Lahka pot v zimskih razmerah	Pohod	Bojan Rotovnik, Jure Grudnik, Andrej Veternik, Matej Kortnik

Opomba: Za udeležbo na vseh aktivnostih PD Šoštanj v naravi je potrebna ustrezna oprema in primerna psihofizična pripravljenost.

Terminsko neopredeljen plan dela društva:

1. Sodelovanje društva z OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, in sicer sodelovanje vodnikov na vseh izletih mlajše in starejše planinske skupine. Predvideno je 8 izletov zahtevnosti »lahka pot«. Vsi prevozi se opravijo preko Planinskega društva Šoštanj. V letu 2019 se bo izvedel tudi program planinske šole za osnovnošolce zadnje triade.
2. Sodelovanje društva z Vrtcem Šoštanj, in sicer sodelovanje vodnikov in markacistov pri delu planinske skupine v vrtcu (krajši izleti, planinske urice, itd).
3. Redno vzdrževanje na planinskih poteh v oskrbi Planinskega društva Šoštanj. Sem sodijo večja nujna dela na poteh, kot so izdelava manjših brvi, prestavitev poti ter drugo. Akcije vodijo usposobljeni markacisti. Vsa dela nadzira načelnik markacijskega odseka, ki tudi skrbi za varnost pri delu, beleži opravljena dela, priskrbi potreben material in drugo. Praviloma je akcija odseka vsako drugo soboto v mesecu.
4. Redno opravljanje dežurstva v pisarni društva in skrb za društvene in skupne prostore v Vili Lučka na Koroški cesti 13, kjer imamo pisarno.
5. 4. redne seje UO PD Šoštanj in seje predsedstva PD Šoštanj in najmanj en sestanek vsakega odseka in sekcije društva.

Opisi izletov

Planinski izlet Šmohor 784m – Malič 936 m

Datum odhoda: 6. januar

Vodniki: Jurij Drev, Vlado Stropnik

Zahtevnost poti: lahka pot v zimskih razmerah

Čas hoje: 5 h

Oprema: planinski čevlji, pohodne palice, gamaše, (oprema za lahko zimsko pot)

Opis: Prvo zimsko lahko turo bomo začeli na sedlu med Kotečnikom in Gozdnikom. Od tu se bomo čez Pirnice povzpeli do planinskega doma na Šmohorju (784m). Od doma se bomo povzpeli na Malič (936 m), od koder se bomo nekaj časa vračali po isti poti nazaj proti domu na Šmohorju, pred planinskim domom na Šmohorju pa se bomo podali na pot, ki vodi do planinskega doma na Brnicah (457 m), kjer bomo končali s turo.

Udeležba na planinskem pohodu Zdravju naproti na Goro Oljko (733 m)

Datum odhoda: 19. januar
Vodnika: Matej Kortnik, Janez Kugonič

Zahtevnost poti: lahka pot v zimskih razmerah

Čas hoje: 4 h

Opis: Vabimo vas na 37. zimski pohod "Zdravju naproti". Prijeten vzpon na najvišji vrh Ložniškega gričevja in prijeten razglednik. Kljub temu, da je izhodišče pohoda uradno Polzela, Šoštanjčani na Goro Oljko vedno krenemo iz Šoštanja, saj tja preko Lokovice in Velikega vrha vodi planinska pot, ki jo oskrbuje naše

društvo. Na vrhu pri planinskem domu na Gori Oljki (725m) prejmejo vsi pohodniki v čast praznika Sv. Neže trdo kuhano jajce, jubilejni pohodniki pa tudi priznanja za 10-, 20- in 30-kratno udeležbo na pohodu. Zelo primeren izlet za nabiranje kondicije v zimskih dneh. Lepo vabljeni

Turno smučarski izlet na Boskovec 1587 m in Smrekovec 1577 m

Datum izleta: sobota, 9. februar 2019, ob 8h

Vodniki: Bojan Rotovnik, Matej Kortnik in Andrej Veternik

Zahtevnost: lahka turna smuka

Čas hoje in smučanja: 4-5 ure

Opis: PD Šoštanj za namen popularizacije turnega smučanja občasno organizira lažji turno-smučarski izlet na območju Smrekovca in Mozirskih planin. V letu 2019 se bomo odpravili iz mozirskih planin na Smrekovec in nazaj. Zbrali se bomo ob 8.00 uri na Mozirski koči na Golteh 1356 m in se najprej povzpeli na najvišji vrh mozirskih planin, Boskovec (1587 m), nato pa sledi prvo turno smučanje, predvsem po gozdnih vlakah, vse do sedla Kal (1318 m). Nadaljevali bomo po gozdni cesti do Doma na Smrekovcu (1377 m) in se takoj vzpeli na Smrekovec (1577 m). Po krajšem spustu sledi odmor v planinski koči in zatem še povratek nazaj mimo Kala in Istej do parkirišča pri Alpskem vrtu na Golteh.

Za udeležbo na izletu je potrebna ustrezna fizična pripravljenost ter osnovna turno-smučarska in planinska oprema. Skupni čas hoje s smučmi in smučanja ne bo presegel 5 ur.

Planinski pohod po Šiljevih vlakah na Smrekovec (1577 m)

Datum odhoda: 17. februar

Vodnika: Vlado Stropnik, Primož Grudnik, Igor Rezman

Zahtevnost: lahka pot v zimskih razmerah

Čas hoje: 5 ur

Opis: Tradicionalni zimski pohod na Smrekovec organiziramo v spomin na našega člana in vodnika Milana Pogorelčnika po gozdnih poteh, ki jih je imel on najraje. Pohod bo potekal v soorganizaciji PD Velenje - sekcija Topolšica in PD Šoštanj. Organizatorji bomo med samim pohodom pripravimo nekaj presenečenj.

Zimski pohod bomo začeli pri Enciju, od koder se bomo po večnamenskih gozdnih poteh povzpeli do glavne makadamske ceste. Po vzhodnem grebenu se bomo vzpeli do vrha Smrekovca, sledil bo sestop po markirani poti do Doma na Smrekovcu in povratek do izhodišča.

Planinski izlet Cerje (343 m) - Trstelj (643 m)

Datum odhoda: 9. marec

Vodniki: Matej Kortnik, Vlado Stropnik

Zahtevnost: lahka označena pot

Čas hoje: 6 h

Opis poti: Na vprašanje, katero gorovje leži na severu oz. severovzhodu Vipavske doline, bi nas verjetno večina odgovorilo z vrhovi kot so Čaven, Golaki, Nanos, ... Katero gorovje pa zapira dolino na južni strani doline? Tam je seveda Kras. Pa je res samo Kras?

Med dolino in Krasom leži zelo zanimiv greben, ki se prične dvigati jugovzhodno od

Nove Gorice in se z manjšimi prekinitvami v smeri vzhoda razprostira vse do Razdrtega. Greben je gorniško najbolj zanimiv prav v zahodnem delu od Cerja do Trstelja, saj je tam neposeljen in, glede na okolico, relativno najvišji. Prav ta del bo cilj našega izleta. Kod se bomo povzpeli na greben in spustili z njega, naj trenutno ostane še skrivnost, bomo pa obiskali kulturni spomenik »Pomnik braniteljem slovenske zemlje« med prvo svetovno vojno na Cerju, Stjenkovo kočo na Trstelju in še kakšno drugo zanimivost ob obronkih Krasa ali Vipavske doline.

Lepo vabljeni na spomladanski potep na Primorsko!

Planinski izlet z naravovarstveno vsebino

Datum odhoda: 23. marec
Spomladi okoli sebe opazujemo kako se prebujata narava, od prvih cvetlic na travniku do prvih smrekovih vršičkov. Da si razširimo obzorja, se bomo skupaj podali na naravovarstveno obarvan izlet, kjer si bomo ogledali kulturne in naravne znamenitosti območja ter se soočili s problematiko varstva narave. Skupaj bomo odkrili enega od biserov naše dežele.

Planinski izlet na Papuk 953 m (Hrvaška)

Datum odhoda: 6., 7. april
Vodnika: Vlado Stropnik, Jure Grudnik, Bojan Rotovnik
Zahtevnost: lahka označena pot
Čas hoje: 1. dan: 6 h
Opis poti: V lanskem mesecu avgustu smo vodniki PD Šoštanj gostili skupino planincev iz sosednje Hrvaške, natančneje iz HPD Bršljan Jankovac iz Osjeka. Vodili smo jih na Uršljo

goro in Peco, ter pokazali zanimivosti našega mesta. Ob prijetnem dvodnevem druženju in pomenkovanju smo se dogovorili, da jim vrnemo obisk. Omenjeno planinsko društvo, ki sodi med najstarejše v tem delu Hrvaške (Slavonija), ima v lasti tudi planinski dom Jankovac na Papuku, za katerega mnogi trdijo, da je najlepši na Hrvaškem. Papuk je najvzhodnejše hribovje v nizu treh hribovij, ki ležijo vzdolž severnega celinskega dela Hrvaške in v geografskem smislu delijo Posavino na jugu od Podravine na severu. V to skupino sodita še Bilogora in Moslovačka gora. Najvišji vrh našega ciljnega pogorja je 953 m visok istoimenski vrh Papuk, kar je za hrib, ki se dviga iz prostrane Slavonske ravnice, kar zavidljiva višina. Pogorje, ki meri približno 350 kvadratnih kilometrov, je poraščeno pretežno z gozdom (bukev in ostali listavci) in je od leta 1999 zaščiteno kot naravni park, znotraj katerega pa naletimo tudi na naravno posebnost – geopark pod zaščito UNESCO. Znamenitosti tega področja so tudi jezera, potoki in slapovi, ki krasijo slikovite doline kot je dolina Jankovac, ki jo bomo obiskali.

Ob množici planinskih poti, ki so tod speljane in urejene, bo težko izbrati pravo, ampak to prepuščamo vodnikom gostiteljskega planinskega društva. Pomlad v te kraje pride prej kot k nam, zato je to pravi čas, da jih obiščemo.

Planinski izlet na Šteharnikov vrh 1018 m

Datum izleta: 1. maj 2019
Vodniki: Vlado Stropnik, Filip Vrabič
Zahtevnost: lahka označena pot
Čas hoje: 4-5 h

Opis: V naslovu naveden hrib leži na Koroškem, natančneje v hribovju med rekama Dravo in Mežo, ki se po svoji dolžini razteza med Dravogradom na vzhodu in sedlom Holmec na zahodu. Na južnih pobočjih tega hribovja ležijo slovenski javnosti iz Vorančevih črtic in povesti poznane vasi. To so Šentanel, Jamnica, Strojna, Brinova gora itd. Izhodišče našega planinskega pohoda bo Dravograjsko jezero ob cesti proti Libeličam. Pot nas bo vodila mimo lepo obnovljene cerkve Sv. Križa in v nadaljevanju po kolovozih v gozdu, mimo samotnih kmetij, skratka značilni koroški pokrajini, do vrha Štebarskega vrha, kakor mu rečejo domačini. Sestopili bomo po južnih pobočjih, po malce krajši poti v Ravne na Koroškem, kjer nas bo čakal avtobus.

Ker je to praznični dan, upajmo še na kakšen zanimiv dogodek!

Planinski izlet na Kriško goro (1471 m) in Tolsti vrh (1715 m)

Datum odhoda: 25. maj
Vodniki: Jurij Drev, Marko Borovnik, Igor Rezman
Zahtevnost poti: lahka pot
Čas hoje: 5 – 7 h
Opis: Kriška gora (staro ime Gojska planina, imenovana po kraju Gozd, ki se v lokalnem narečju izgovori Gojzd, Tržičanom pa znana tudi kot Kokovnica) je dobrih 5 kilometrov dolg greben, ki se razprostira vzhodno od Tržiča, zahodno od Storžiča, južno od Košute in severno od Golnika ter Udin boršta. Ime je gora dobila po vasi Križe, ki leži tik ob njenem vznožju. Na 1471 m stoji Koča na Kriški gori, do katere iz vasi Gozd poteka tovorna žičnica.

Najvišji vrh grebena je Tolsti vrh (1715 m). Včasih zahodnega dela grebena ni preraščal gozd, saj so senožeti redno kosili in pokošeno travo namenili za krmo konjev v kriški vojašnici.

Tokratni društveni izlet bomo priredili tako, da bosta organizirani 2 različni turi. Lažja, pri kateri se bomo povzpeli na vrh Kriške gore do koč, in težja oz. daljša tura, pri kateri bo skupina osvojila še Tolsti vrh. Udeleženci lažje ture morajo biti sposobni hoditi (upoštevanje samo hoje) cca. 5 ur, za težjo pa še 2 uri več. Namen ture oz. izleta je, da lahko vsak udeleženec najde primerno zahtevno turo zase. Ob prijavi prosimo sporočite za katero turo se prijavljate – lažjo ali težjo.

Planinski izlet po poteh 1. svetovne vojne KLUZE - Rombon - Čukla – Bovec

Datum odhoda: 1. junij

Vodniki: Anja Lampret, Primož Grudnik, Tjaša Konovšek

Zahtevnost poti: lahka pot

Čas hoje: 9 - 10 ur

Opis: Pot, ki povezuje dediščino 1. svetovne vojne od Alp do Jadrana, je vpisana na poskusni seznam UNESCO dediščine. Zgodbe preteklosti, ki jo je zaznamovala krvava soška fronta, v številnih muzejih na prostem, obeležjih in pokopališčih opisujejo zaznamovanost sicer nebeško lepega območja doline Soče s 1. svetovno vojno. Pot miru, ki je v celoti dolga 230 km, poteka deloma na slovenskem, deloma na italijanskem ozemlju.

Popotniki, ki boste stopali po poteh Poti miru, kjer je sto tisoče mladih fantov različnih narodnosti pustilo svojo mladost, neizživete sanje in življenja, spominjajte se neizmernega trpljenja in krikov

umirajočih. Naj vas prevzame hvaležnost za mir in lepoto zelene narave doline Soče, ki je bila v času 1. svetovne vojne okrnjena z glasnimi eksplozijami in grmenjem orožja.

Z organiziranim prevozom se bomo odpeljali do trdnjave Kluže, ki leži v neposredni bližini Bovca. Po kratkem ogledu trdnjave se bomo podali po lahki označeni poti na vrh Rombona. Pot bomo nadaljevali čez sedelce (malce strmejši in gruščnat del poti) mimo Čukle (obisk vrha) na Planino Goričica in po pešpoti do Bovca.

Dan slovenskih planinskih doživetij – srečanje slovenskih planincev na Lisci 927 m

Datum odhoda: sobota, 15. junij, z odhodom ob 7.30h iz Šoštanja

Vodnika: Bojan Rotovnik, Matej Kortnik, Evgen Drvarič

Zahtevnost: izleti različnih zahtevnosti

Čas hoje: odvisno od izbranega izleta

Opis: Planinsko društvo Šoštanj bo skupaj z drugimi zainteresiranimi društvi iz Šaleške doline organiziralo udeležbo na Dnevu slovenskih planinskih doživetij 2019 oz. Srečanju slovenskih planincev. Prireditev bo potekala v soboto, 15. junija 2019, na Lisci v organizaciji Planinske zveze Slovenije ter PD Lisca Sevnica.

Glede na to, da organizatorji vsako leto zagotovijo vzpon pod vodstvom lokalnih vodnikov do prireditvenega prostora iz več smeri, bomo poskušali prevoz organizirati tako, da bosta planincem iz Šaleške doline na voljo vsaj dve različni možnosti vzpona in si bo vsak potem zbral sebi najbolj primerno. Prihod na Lisco (Tončkov dom na Lisci)

je planiran do 12.00 ure in do osrednje prireditve bodo poleg planinskega druženja organizirane različne brezplačne aktivnosti za ljubitelje gora vseh starosti: otroške ustvarjalne delavnice na temo planinstva, vesela planinska šola - delavnice za otroke in odrasle, plezanje na plezalni steni, predstavitev gorskih reševalcev, naravovarstvene delavnice, predstavitev bogate ponudbe Planinske založbe, predstavitev dejavnosti posavskih planincev in lokalnih društev ...

Ob 14.00 uri bo osrednja prireditev z uvodnim slavnostnim sprevedom društvenih praporščakov, zatem sledi planinska zabava, povratek iz Lisce do avtobusa (največ ena ura hoje) bo okoli 15.30 ure, tako da bomo nazaj v Šaleški dolini predvidoma do 18.00 ure. Prireditev bo v vsakem vremenu, saj je vsako leto zagotovljen velik šotor na prireditvenem prostoru. V primeru dežja bomo tudi vzpone ustrezno prilagodili.

Planinski izlet v Krške Alpe (Avstrija)

Vodniki: Jure Grudnik, Bojan Rotovnik, Primož Grudnik, Janez Kugonič

Datum odhoda: 22.06.2019 izpred AP Šoštanj.

Datum prihoda: 23.06.2019 v večernih urah.

Oprema: pohodni čevlji, pohodne palice, hrana in pijača iz nahrbtnika, spalna vreča (avtobus nas bo prvi dan počakal pri koči, tako da lahko pustite stvari za prenočitev na avtobusu)

Zahtevnost: tehnično lahka pot večinoma po travnati površini.

1. DAN: Kornock – Rinsenock – Königstuhl – Seenock – Sauereggnock – Stubennock
Pot bomo začeli v smučarskem središču Turracher Höhe (1763

m), kamor bomo z avtobusom prispeli okoli 8.30 ure. Najprej se bomo preko smučišča povzpeli na Kornock (2193 m), nekaj minut zatem pa bomo že stali na vrhu Rinsenock (2334 m), ki omogoča izjemen razgled na okolico. Sledi spust do prvega večjega pašnika, kjer bomo po 4 urah hoje naredili daljšo pavzo za malico. Na tem mestu je tudi izvir vode. Ko se primerno okrepčamo, pot nadaljujemo proti najvišjemu vrhu prvega dne, proti mogočni gori Königstuhl (2336 m). Planinska pot iz Turracherja do Königstuhla s strani pohodnikov ni pretirano obiskana, je pa zato opazovanje čudovite narave še toliko bolj pristno. Po osvojenem vrhu pot nadaljujemo čez grebenski del, kjer osvojimo še vrhove Seenock (2260 m), Sauereggnock (2240 m) ter Stubenock (2092 m) in se nato spustimo do kočice Dr. Josef-Mehrl-Hütte (1720 m), kjer bomo prenočili. Za pot, ki ni tehnično zahtevna, je potrebna dobra telesna pripravljenost, saj je hoje za 9 ur. Na poti ni nobene kočice, zato imejte s sabo dovolj hrane in pijače. Čelada ni potrebna.

2. dan: Dr. Josef-Mehrl-Hütte – Gaipahöhe – Schwarzwand – Laussniter See - Bundschuh

Po zajtrku si bomo oprtali nahrbtnike in se podali na pot. Najprej se bomo po travnatih pobočjih povzpeli na 2192 m visok vrh Gaipahöhe. Nato bomo pot nadaljevali po prostranih planinah s prekrasnimi razgledi in v družbi govedi, ki pase gorsko travo. Pot nas bo vodila malo gor in malo dol mimo številnih jezer do najvišjega vrha tega dne, Schwarzwand (2214 m). Od tu nas čaka spust do jezera Laussniter See in naprej do Laussnitzer Hütte na istoimenski planini. Tu bomo imeli daljši počitek in možnost okrepčitve v

koči. Ko se bomo okrepčali, se bomo spustili po gozdni poti do doline Bundschuh, kjer bo pri muzeju Hochofen Bundschuh konec naše ture. Pot tehnično ni zahtevna, potrebna pa je dobra telesna pripravljenost saj bomo na poti 7 - 8 ur.

Planinski pohod po Ravenski planinski poti (710 m)

Datum: 25. junij

Vodnika: Jure Grudnik, Monika Tajnik

Zahtevnost poti: lahka

Čas hoje: 5 ur

Opis: Ravenska pot je obhodnica okoli Raven pri Šoštanju.

Planinska pot je bila urejena in registrirana leta 2004, ko je po njej, ob otvoritvi 25. junija, potekal tudi prvi pohod. Pot poteka večinoma po kolovozih in gozdnih stezah. Najvišji vrh je s 710 metri nadmorske višine Vrholanov vrh, s katerega se odkriva čudoviti pogled na celotno Šaleško dolino. Že tradicionalno PD Šoštanj v sodelovanju s ŠD Ravne vsako leto organizira pohod po tej 16 km dolgi poti. Nekje na dobri polovici prehojene poti je organizirano tudi družabno srečanje pri kmetiji Abidnikovih, za katerega poskrbi ŠD Ravne.

Skupna akcija šaleških PD - Storžič (2132 m) - tri ture različnih težavnosti

Datum odhoda: 6. julij

Vodniki: Jurij Drev, Miran Hudej, Igor Rezman, Zvone Koželjnik in vodniki sodelujočih društev

Zahtevnost poti: ture različnih težavnostnih stopenj

Opis: Na pobudo planinskih vodnikov iz planinskih društev Šaleške doline smo v letu 2002, ki je bilo s strani

združenih narodov proglašeno za mednarodno leto gora, prvič organizirali skupno akcijo Šaleških planinskih društev, in sicer z namenom, da spodbudimo organizirano zahajanje v gore skupaj s planinskimi vodniki ter tako dodamo kanček k zmanjšanju onesnaževanja, ki ga povzročimo z osebnimi vozili v gorskem svetu in tudi opozorimo udeležence na varno hojo v gorah. Akcijo tokrat organizira PD Mislinja.

Pred vami je tako sedaj že 18. izdaja akcije. Vodniki upamo, da se vidimo v čim večjem številu.

Planinska tura Škednjovec (2309 m), Mali in Veliki Draški vrh (2243 m) Planinski izlet Planina Krstenica in Viševnik (2050 m)

Datum odhoda: 20., 21. julij

Vodniki: Primož Grudnik, Janez Kugonič, Anja Lampret

Zahtevnost poti: lahka in zahtevna pot

Čas hoje: 1. dan: 7 h, 2. dan: 7 h

Opis: Letošnji dvodnevni izlet v Julijce bomo organizirali v dveh težavnostnih skupinah. Prvi, tisti z malo več poguma in kondicije, se bodo podali po brezpotjih na Škednjovec in V. Draški vrh, ostali pa bodo več časa posvetili občudovanju planin in lepim razgledom, ter se na koncu povzpeli na Viševnik. Seveda ne bomo povsem ločeni, saj si bomo delili izhodišče na planini Blato, se skupaj povseselili na Vodnikovih kočih na Velem polju in sestopili na Pokljuko.

Prva skupina:

1.dan

Od izhodišča na planini Blato se bomo podali proti planini Krstenica, od tu pa pod Stogi in mimo opuščene planine Jezerce do Lazovškega prevala. Tukaj se naša pot združi z markirano potjo, ki vodi od planine v Lazu do Velega polja. Po tej poti bomo nadaljevali do Mišeljskega prevala in se po grebenu povzpeli na vrh Škednjovca, kjer je tudi najzahtevnejši del poti. Sestopili bomo nazaj do prevala in po markirani poti nadaljevali do Vodnikove kočice.

2.dan

Po zajtrku se bomo po markirani poti odpravili do Studorskega prevala, od tam pa se bomo usmerili proti V. Draškemu vrhu. Pot bomo nadaljevali mimo M. Draškega vrha in Viševnika, ter se spustili do Rudnega Polja, kjer nas bo čakal avtobus.

Druga skupina:

1.dan

Glede na želje udeležencev bomo lahko izbirali med dvema potema in sicer:

- Od izhodišča na planini Blato se bomo najprej povzpeli do Planine pri jezeru, kjer bo naš prvi postanek in čas za okrepčilo. Nadaljevali bomo po markirani poti do planine v Lazu in se nato povzpeli na Lazoviški in kasneje še na Mišeljski preval.
- Od izhodišča na planini Blato se bomo usmerili in povzpeli na planino Krstenica, kjer bomo naredili postanek in se nato pod Stogi mimo opuščene planine Jezerce povzpeli proti Jezerskemu prevalu.

Pot se nato spusti in nas mimo planine pod Mišelj vrhom in Malega polja pripelje do Vodnikove kočice, kjer bo cilj prvega dne.

2.dan

Skupaj s prvo skupino se bomo podali po markirani poti do Studorskega prevala, nato pa zaobšli Draški vrh in se mimo jezerca po dolini povzpeli na Srenjski preval, od koder nas le še streljaj loči do vrha Viševnika. Sestopili bomo do Rudnega polja, kjer nas bo čakal avtobus.

Planinski izlet in tura v Naravnem parku Ela (Davos - Svica)

Datum odhoda: 10., 11. avgust

Vodnik: Primož Grudnik, Janez Kugonič, Anja Lampret

Zahtevnost poti: lahka pot, zahtevna pot

Opis: Po nekaj letih se Šoštanjski planinci ponovno odpravljamo v Švico in sicer v največji naravni park v Švici – Ela (600 km²). Nastanjeni bomo v bližini svetovno znanega mesta Davos, ki je popularnost dosegel zaradi svoje mikroklimi, ki so jo zdravniki priporočali pljučnim bolnikom. Osvojili bomo dva vrhova, ki pa bosta objavljena v mesecu juliju 2019, ko bodo znane vremenske razmere. Občudovali bomo lahko neokrnjeno naravo gorskih verig z vrhovi in jezери. Doživeli bomo utrip in sodelovanje mest ter organizacij, ki se trudijo pri ohranjanju regionalnega biotopa in vzdrževanju narodnega parka. Več o samem parku si lahko preberete na spletni strani ali pa počakate na izlet, kjer bomo vodniki priskrbeli kar nekaj informacij.

**Planinska tura
Kamniška Bistrica
600 m – Kalška gora
2047 m
Planinski izlet
Kamniška Bistrica
600 m - Orglice
870 m**

Datum: 25. avgust

Vodniki: Primož Grudnik, Anja Lampret, Janez Kugonič, Vlado Stropnik

Čas hoje: 1. skupina: 8 h , 2. skupina: 5 h

Zahtevnost poti: mestoma zahtevno brezpotje, lahka pot 1. skupina: Izhodišče ture bo Planinski dom v Kamniški Bistrici od koder se bomo po markirani poti podali v smeri spominskega parka. Po kratkem ogledu parka se bomo usmerili na brezpotje mimo Pisanega turna do Kalškega turna in naprej do Kalškega grebena. Po osvojitvi Kalške gore se bomo spustili preko Ovčarije mimo Čmaževskega turna do Žagane peči, ki leži v dolini Kamniške Bistrice. Večina ture bo potekala po brezpotjih, ki bodo mestoma zahtevna.

2. Skupina: Izhodišče lažjega pohoda bo izpred gondole, ki pelje na Veliko planino. Po markirani poti se bomo ob Kamniški Bistrici podali proti domu v Kamniški Bistrici. Po približno 45 minutah se bomo usmerili v dolino Kamniške Bele, kjer si bomo ogledali slap Orglice in muzej partizanske bolnice. Pohod bomo zaključili pri Planinskem domu v Kamniški Bistrici.

Planinski tabor za odrasle: Dolomiti (Italija)

Datum: 9.–13. september

Vodnika: Primož Grudnik, Janez Kugonič

Čas hoje: planinski tabor

Zahtevnost poti: poti različnih zahtevnosti (lahke, zahtevne, zelo zahtevne)

Ni malo dežel, ni malo prehojenih poti. Naša želja po spoznavanju novih ljudi, novih poti se le še krepi. V letu 2019 nas čaka, za marsikoga težko pričakovan,

planinski tabor za odrasle planince v magičnih Dolomitih (Italija). Vljudno vabljeni, da se nam pridružite pri raziskovanju in osvajanju le-teh. Več o samem programu tabora se lahko pozanimate pri vodniku.

Planinski pohod na Smrekovec (1577 m) ob občinskem prazniku in 3. dan Smrekovca

Datum: 22. september 2019

Vodniki pohoda: Bojan Rotovnik, Jure Grudnik, Igor Rezman in Tjaša Konovšek

Zahtevnost: lahka označena pot

Čas hoje: 4-5h

Planinsko društvo Šoštanj na pobudo in v soorganizaciji občine Šoštanj že vse od leta 2001 ob občinskem prazniku organizira vsakoletni pohod na najvišji vrh naše občine, Smrekovec 1577 m. Do leta 2013 je bila to tudi ena izmed aktivnosti, ki jih je v okviru Dnevov rekreacije organizirala Športna zveza Šoštanj. V letu 2017 pa smo tradicionalni pohod na Smrekovec v dogovoru z župani treh občin, Šoštanja, Črne na Koroškem in Ljubnega ob Savinji, ki se stikajo na Smrekovškem pogorju, in društvi, združenimi v Naravovarstveni zvezi Smrekovec, razširili na skupno druženje na Smrekovcu, ki smo ga poimenovali DAN SMREKOVCA. Na tej prireditvi se lahko prebivalci vseh treh občin in seveda vsi ostali ljubitelji gora udeležijo enega izmed pohodov, ki jih organiziramo do Doma na Smrekovcu iz različnih smeri. Poleg tega pa lahko v okviru različnih aktivnosti bolje spoznajo Smrekovsko pogorje z naravovarstvenega vidika, saj je to tudi območje posebnih naravnih vrednot.

PD Šoštanj bo organiziral vzpon na Smrekovec iz smeri Šaleške

doline in sicer se ob 8.30 uri zberemo na sedlu Honec (825 m) pod Sv. Križem v Belih Vodah. Od tam se odpravimo po planinski poti XIV. divizije mimo Berložnika do Doma na Smrekovcu (1377m) in nato nadaljujemo do vrha Smrekovca (1577 m), kjer bo okoli 11.00 ure skupinsko fotografiranje. Sledi povratek do Doma na Smrekovcu, kjer bo Naravovarstvena zveza Smrekovec v sodelovanju z društvi, ki so včlanjena v zvezo, izvedla naravovarstvene aktivnosti, vključno z možnostjo ogleda interpetacijske točke Geoparka Karavanke – »Smrekovec – ugasli velikan«. Ob 12.00 uri bo potekal krajši kulturni program v organizaciji PD Črna na Koroškem in pozdrav županov ter predstavnikov organizatorjev. Sledi pogostitev sodelujočih, ki jo organizirajo in financirajo vse tri sodelujoče občine (Šoštanj, Črna na Koroškem in Ljubno ob Savinji) ter planinska zabava, ki jo organizira oskrbnik Doma na Smrekovcu. Okoli 14.30 ure se bomo podali nazaj do izhodišča, kamor bomo prispeli okoli 16.00 ure.

Istčasno bomo organizirali turno-kolesarski vzpon do Doma na Smrekovcu. Več informacij o samem kolesarjenju je na voljo v Popotniku na strani Turno-kolesarskega odseka.

Pohod po Trški poti okoli Šoštanja ob prazniku mesta šoštanj

Datum: 12. oktober

Vodniki: Jure Grudnik, Monika Tajnik, Tjaša Konovšek

Zahtevnost poti: lahka

Čas hoje: 5 ur

Opis: Pohod po Trški poti okoli Šoštanja je tradicionalni pohod PD Šoštanj od leta 1994, ko je

društvo praznovalo svojih 90 let delovanja.

Od leta 2012 ga prirejamo skupaj s Krajevno skupnostjo Šoštanj v začetku meseca oktobra, ko je pohod tudi del praznovanja praznika mesta Šoštanj.

Trška pot je lahka planinska pot v naši neposredni bližini. Planinsko društvo jo je uredilo z namenom, da se prikaže mejni obseg nekdanjega trga Šoštanj.

Leta 2000 je izšla zloženka o Trški poti okoli Šoštanja, v letu 2003 turistična karta občine Šoštanj, na kateri je podrobno predstavljena tudi Trška pot, ter nato leta 2004 poseben kontrolni kartonček v obliki razglednice, na katerem je prostor za žige, ki se nahajajo na naslednjih kontrolnih točkah:

- v ribiški koči ob Družmirskem jezeru,
- pri kmetu Vrhovniku v Lokovici,
- pri kmetu Pušniku (Rogeljšku),
- pred Rotovnikovo jamo v Skornem in
- pri Falentu v Lajšah.

V letu 2018 je bil kontrolni kartonček osvežen.

Tudi letos bomo izvedli pohod v dveh variantah, in sicer:

1. varianta:

pohod po celotni trasi. Pohod se prične ob 9.00 uri z zbirališčem ob otroškem igrišču Tresimirjev park v Šoštanju. Pohod po celi poti traja 4–5 ur.

2. varianta:

za vse tiste, ki vam je celotna pod predolga, imamo pripravljeno krajšo varianto. Vabimo vas da se nam ob 11.00 uri pridružite pri kipu Marije na Trgu bratov Mravljak, od koder se bomo odpravili proti Pustemu Gradu, kjer se bomo pridružil ostalim pohodnikom in skupaj z njimi prehodili pod do zaključne točke. Hoje je za 2 uri.

Planinski izlet na Veliko Kapelo (1534 m) - Hrvaška

Datum: 5., 6. oktober

Vodniki: Vlado Stropnik, Filip Vrabič, Jurij Drev

Čas hoje: 1. dan: 3–4 ure, 2. dan: 4–5 ur

Težavnost: lahka pot

Opis: Po nekajletnem premoru se šoštanjski planinci ponovno podajamo na jesenski dvodnevni izlet v hribe ob morju. V preteklosti smo na tovrstnih izletih že obiskali pogorja na otokih Krk, Cres in Lošinj. Povzpeli smo se na Učko in pod vodstvom lokalnega vodnika obiskali in bili seznanjeni s povojnimi dogodki na Golem otoku.

Tokrat bomo naše potovanje pričeli malce drugače. Iz Šoštanja se bomo z avtobusom peljali mimo Zagreba in Karlovca do mesta Ogulin, kjer se ob regionalni cesti Ogulin–Novi Vinodolski nahaja parkirišče in izhodišče za naš prvi pohodniški cilj – Klek nad Ogulinom (1181 m).

Omenjeni vrh ima simbolni pomen za hrvaško planinstvo, saj je upodobljen tudi v grbu Hrvaške planinske zveze. Je osamelec in njegova kar malce zastrašujoča podoba nemo bdi nad širnimi goranskimi gozdovi. V lepem vremenu je odličен razglednik in je viden tudi z večjega dela vzhodnih slovenskih pogorij. Od parkirišča do vrha je dobro uro in pol zmernega in tik pod vrhom malce zahtevnejšega vzpona. Vmes na poti stoji majhen in prijeten planinski dom v oskrbi PD Ogulin. Tu bomo imeli ob povratku z vrha malo daljši postanek, kjer se bomo lahko odpočili, okrepcali in pokramljali z domačimi planinci. Na izhodišče se bomo vrnili

po poti vzpona in se v nadaljevanju po prej omenjeni regionalni cesti skozi obsežne velikokapeljske gozdove odpeljali do obalnega mesta Novi Vinodolski. Upamo, da nam bo po namestitvi v enem od tamkajšnjih hotelov ostalo še nekaj časa za večerni sprehod ob obali in družabni večer ob glasbi. Naslednje jutro po zajtrku se bomo podali še na planinsko pot med Novim Vinodolskim in Crikvenico. Pot, ki se imenuje pot Kuša i Krša, je v naši skrajšani varianti dolga 17 km, ni naporna in večinoma vodi po nekakšni mulatjeri. Na poti se bomo povzpeli na dva razgledna vrhova (sv. Juraj in Drenin, oba med 300 in 400 m). S slednjega bomo na koncu sestopili v Crikvenico, kjer se bomo pred povratkom domov sprehodili še po ulicah in pomolih tega, že iz avstroogrskih časov znanega, letoviškega mesta.

Planinska tura: Pot stoletnice in Trbiška – Krniška špica (2368 m), Italija

Datum: 20. oktober

Vodniki: Primož Grudnik, Janez Kugonič, Anja Lampret

Zahtevnost: zelo zahtevna označena pot, zahtevno brezpotje

Čas hoje: 8 ur

Opis poti: Naše tokratno izhodišče bo ob asfaltni cesti med Rabeljskim jezerom in Sella Neveo (Italija). S hojo bomo začeli po poti, ki vodi skozi gozd ob potoku Rio Bianco (Bele Vode) in se skozi rahel vzpon vzpeli do opuščene kočice. Nadaljevali bomo proti bivaku Gorizia. Gozdnato pokrajino bo kaj hitro zamenjalo ruševje. Naklon poti se začne do prej omenjenega bivaka postopoma večati. Nadaljevali bomo po strmem gruščnatem pobočju proti škrbini Alta di Rio Bianco (2150

m). Na škrbini zavije pot v desno in se kratek čas še vzpenja po rahlo gruščnatem terenu, nato pa nas bo pripeljala do jeklenic ob katerih se bomo precej strmo vzpeli. Sledil bo najtežji del poti, kjer se bomo morali navpično spustiti v ozko škrbino. Iz škrbine se bomo nato povzpeli po navpični lestvi, nato pa nas bodo nekoliko položnejša pobočja pripeljali do ozkega grebena. Pot po grebenu je zavarovana z jeklenico. Kasneje pot zavije v levo in sledil bo še kratek spust po gruščnatem terenu in nato ob jeklenici do vhoda v predor. Na poti skozi predor so tudi ovinki ter spusti po lestvi, zato bo obvezna uporaba svetilke. Ko pridemo iz predora bo sledilo še kratko prečenje strmega pobočja do Krniške škrbine, kjer se nam bo z desne strani priključila še lažja pot od bivaka Gorizia. S škrbine bo sledil spust v smeri kočice Corsi približno 50 metrov, kjer bomo na melišču zagledali ozko stezico, ki se odcepi desno in je označena z rdečimi pikami. Ta nas bo v kratkem pripeljala do vznožja ozke in strme grape, kjer se začne tehnično bolj zahteven del poti. Glede na vremenske razmere in počutje udeležencev bomo turo po potrebi tudi skrajšali.

Planinski izlet Tojzlov vrh (703 m) in Zavarjev vrh (915 m)

Datum odhoda: 3. november

Vodnika: Marko Borovnik, Tina Jemec, Primož Grudnik

Zahtevnost poti: lahka pot

Čas hoje: 6 ur

Opis: Kozjak je razmeroma ozko, dolgo in zelo razčlenjeno obmejno dravsko hribovje vzdolž državne meje med Avstrijo in Slovenijo, ter razdeljeno na več posameznih skupin z nadmorskimi višinami do okoli

1.000 m. Najvišji vrh je Kapunar (1.050 m), med glavnimi vrhovi pa je tudi Žavcarjev vrh (915 m). Mi bomo po krožni poti osvojili slednjega skupaj z malo nižjim Tojzlovim vrhom, kjer je tudi postavljena planinska koča (Planinski dom Kozjak). Pot bomo pričeli pri Šoberjevem dvoru v bližini kraja Brestrnica. Najprej se bomo povzpeli na Tojzlov vrh, nato pa se bomo spustili na drugo stran do Šikerja. Čaka nas vzpon na glavni vrh poti - Žavcarjev vrh in obisk koč v bližini vrha. Pot bomo končali v bližini izhodišča, in sicer v Spodnjem Rušniku. Hoje je za cca. 6 ur, možno pa se bo ustaviti in si ogledati tudi t.i. srce med vinogradi v Svečinskih goricah.

Planinski izlet v neznanu

Datum odhoda: 16. november
Vodnika: predsednik PD, Vlado Stropnik, Matej Kortnik
Zahtevnost: lahka označena pot
Opis: Kot vsako leto se bo PD Šoštanj ob koncu leta odpravil na nekakšen neuradni zaključek planinske sezone – na izlet v neznanu. Organizatorji izleta se vedno trudimo, da najdemo manj znane, pa vendar zelo zanimive planinske poti lahke težavnostne stopnje za 3 do 5 ure hoje. Na izletu je več časa namenjeno tudi druženju,

ogledovanju lokalnih znamenitosti in drugega. Potrudimo se tudi, da pripravimo tako malico med hojo (vključeno v ceno) kot tudi pozno kosilo (vključeno v ceno). Kje se bomo "potepali" to leto, boste izvedeli, če se nam boste pridružili.

Štefanov planinski pohod iz Topolšice na Sleme (1096 m)

Datum odhoda: četrtek, 26. december, ob 8h iz Topolšice
Vodniki: Bojan Rotovnik, Jure Grudnik, Andrej Veternik, Matej Kortnik
Zahtevnost: lahka pot v zimskih razmerah
Čas hoje: 4-5h
Opis poti: Tradicionalni pohod PD Šoštanj na državni praznik Dan samostojnosti in enotnosti bo v letu 2019 organiziran že dvanajstič. Tokrat bo potekal nekoliko drugače kot v preteklih letih. Prav tako iz Topolšice se bomo po južnih pobočjih Loma povzpeli direktno na vrh Lomek (884 m) in nato mimo kmetije Žlebnik na Sleme oz. do Andrejevega doma na Slemenu. Po krajšem počitku in okrepčilu pa bo sledil še krajši spust po planinski poti do Kopina. V sredo, 26. decembra, se bomo zbrali ob 8.00 uri na parkirišču Term Topolšica (pod letnim bazenom) in od tam začeli vzpon

čez južna pobočja Loma na vrh Loma, Lomek (884 m). Od Ravsa se bomo spustili po travniku in nato skozi gozd do kmetije Bank. Od tam bomo nadaljevali proti kmetiji Žlebnik, kjer bomo imeli krajši počitek, ki bo namenjen tudi ogledu Kajuhovega spominskega obeležja. Sledil bo zadnji vzpon mimo Orla do Andrejevega doma na Slemenu 1096m, kjer nas bo čakal topel čaj in primerno okrepčilo. Po okrepčilu v koči se bomo spustili po planinski poti proti vasi Zavodnje in pri Kopinu vstopili na avtobus, kar pomeni okoli pol ure hoje od planinske koč. Avtobus bo udeležence pohoda peljal nazaj do Topolšice in nato preko Šoštanja in Pesja do Velenja. Predhodne prijave za udeležbo na pohodu niso potrebne, je pa udeležba brezplačna (stroške avtobusnega prevoza iz Slemena krije PD Šoštanj). Za udeležbo na pohodu je potrebna primerna psihofizična pripravljenost ter planinska oprema za lažje zimske planinske pohode. Udeležencem pohoda priporočamo, da za prihod na zbirno oz. startno mesto, uporabijo javni potniški promet, saj je ura začetka pohoda prilagojena tako, da je možen prevoz z lokalnim avtobusom iz Velenja in Šoštanja. Vabljeni!

Dom na Smrekovcu (1377 m) DRUŽINAM PRIJAZNA PLANINSKA KOČA

PD Črna na Koroškem, +386 41 731 086

+386 3 584 15 88
 +386 41 785 698
 Bele Vode 37
 3325 Šoštanj
 GPS 46,413317
 14,900182
 56

Andrejev dom na Slemenu (1096 m)

+386 31 382 381
 +386 31 382 520
 Šentvid pri Zavodnju 6
 3325 Šoštanj
 GPS 46,438159
 14,964375
 33

Priporočila za varnejše pohodništvo in planinarjenje

Varnejše pohodništvo in planinarjenje

10 priporočil Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA)

Kot dejavnosti na prostem sta pohodništvo in planinarjenje odlični način za izboljšanje kondicije, spoznavanje ljudi in zabavo. Naslednja priporočila so planinska združenja pripravila z namenom, da bo dejavnost izvajana kar se da varno in prijetno.

1. Nabiranje kondicije

Pohodništvo in planinarjenje sta vzdržljivostna športa, ki obremenita srce in pospešita prekrvavitev, zato morate biti pohodniki in planinci zdravi in morate znati realno oceniti svoje sposobnosti. Nikar ne hitite, za hojo izberite tak tempo, da nihče v skupini ne omaga.

2. Skrbno načrtovanje

Zemljevidi, vodniki, internet in poznavalci vas lahko poučijo o dolžini, višinski razliki, težavnosti ture in o trenutnih razmerah. Ture vedno izberite glede na sposobnosti skupine. Posebej bodite pozorni na vremensko napoved, saj veter, dež in mraz povečajo nevarnost nezgod.

3. Popolna oprema

Svojo opremo ustrezno prilagodite načrtovanemu pohodu, vaš nahrbtnik pa naj ne bo pretežak. Vedno imejte v nahrbtniku zaščito pred dežjem, mrazom in soncem, prav tako imejte s seboj tudi komplet za prvo pomoč in mobilni telefon (številka za klic v sili v Evropi: 112). Pri orientaciji si pomagajte z zemljevidi in GPS-om.

4. Primerna obutev

Stabilni pohodniški oziroma planinski čevlji ščitijo stopalo in ublažijo obremenitev nanj ter izboljšajo oprijem pri stopanju. Pri izbiri obutve se prepričajte, da se čevlji odlično prilegajo, imajo podplate z dobrim oprijemom, so vodoodporni in lahki.

5. Zanesljiv korak je ključnega pomena

Padci zaradi zdrsa ali spotikanja so najpogostejši vzroki nezgod. Upoštevajte, da prehitro tempo hoje ali utrujenost zelo vplivata na gotovost vašega koraka in na vašo zbranost. Pazite na padajoče kamenje! S previdno hojo se boste izognili proženju kamenja!

6. Ostanite na označenih poteh

Na neoznačenih poteh obstaja večja nevarnost, da zaidete s poti, poveča se tudi nevarnost padcev in podora kamenja. Izogibajte se bližnjic. Če ugotovite, da ste zašli, se vrnite nazaj na zadnje mesto kjer se še znajdete. Strma pobočja s starim snegom se pogosto podcenjuje, a so zelo nevarna in nam na njih zlahka zdrsne.

7. Redni odmori

Redni počitki pohodnikom in planincem omogočajo, da si opomorejo ter uživajo v pokrajini in druženju. Redno jejte in pijte, da ohranite svojo moč in zbranost. Izotonični napitki so idealni za pogasitev žeje.

8. Odgovornost za otroke

Za otroke je zelo pomembno, da krajino odkrivajo na zabaven in raznolik način. Na odsekih poti, kjer obstaja nevarnost padca, naj za vsakega otroka skrbi ena izkušena odrasla oseba. Zelo zahtevni pohodi, kjer je potrebna dolgotrajna koncentracija, niso primerni za otroke.

9. Manjše skupine

Manjše skupine so bolj prilagodljive in članom omogočijo, da si med seboj pomagajo. Vsi v vaši skupini naj bodo seznanjeni s podatki o cilju pohoda ter poti v obe smeri. Skupina naj se drži skupaj. Samohodci pozor: tudi manjša nezgoda lahko zahteva resno reševanje.

10. Spoštovanje narave in okolja

Varujte naravno okolje. Za sabo ne puščajte smeti, ostanite na poti, ne motite divjih ali domačih živali, ne dotikajte se rastlin in spoštujte zavarovana območja. Uporabljajte javni prevoz ali skrbite za čim bolj optimalno izkoriščenost osebnih vozil.

Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA 2012 v Poschiavo, posodobljena v letu 2018 v Torinu.

Priporočila za varnost na zelo zahtevnih planinskih poteh

Varnost na zelo zahtevnih planinskih poteh

10 priporočil Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA)

Hoja po zelo zahtevnih planinskih poteh je povezana s tveganji. Pri nezadostni pripravljenosti, pomanjkljivi opremi ali napačnem ravnanju obstaja nevarnost padca.

1. Skrbno načrtujte

Načrtovanje je ključ do varnih, užitka polnih tur. Natančno se pozanimajte o težavnosti, dolžini, dostopu in sestopu, vremenu in razmerah na poti.

2. Cilj prilagodite osebnim sposobnostim

Previsoko izbrana težavnostna stopnja zmanjšuje

doživetje in lahko privede v nevarne situacije.

3. Uporabljajte popolno, normam ustrezajočo opremo

Plezalni pas, varovalni komplet in čelada: samo dosledna in pravilna uporaba opreme omogoča varnejšo hojo po zelo zahtevnih poteh. Za nujne primere imejte s seboj komplet prve pomoči in mobilni telefon.

4. Ob nevarnosti nevihte ne vstopajte na zahtevno planinsko pot

Udar strele pomeni življenjsko nevarnost. Dež, mokrota in mraz povečajo nevarnost padca.

5. Dvojno preverjanje ob vstopu

Medsebojno se kontrolirajte: spoj plezalnega pasu, povezava varovalnega kompleta s plezalnimi pasom, čelado.

6. Kritično preverite žično vrv in sidra

Padajoče kamenje, pritisk snega, drobljenje skale zaradi

zmrzali in korozija lahko poškodujejo varovalne in druge naprave. Poročajte o poškodovanih varovalnih in poteh. Ne vstopajte na zaprte planinske poti.

7. Vzdržujte zadostno varnostno razdaljo

Med dvema fiksnima točkama se sme gibati samo ena oseba.

8. Jasen dogovor pri srečevanju

Komunikacija in obzirnost preprečujeta nevarne situacije pri prehitevanju ali srečevanju.

9. Pozor, padajoče kamenje!

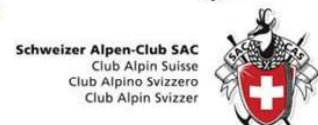
Previdno gibanje preprečuje sprožanje kamenja.

10. Spoštujte naravo in okolje

Potujte z javnimi prevoznimi sredstvi ali s skupinskim prevozom. Odpadke odnesite s seboj. Ne povzročajte hrupa.

Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA 2012 v Poschiavo, posodobljena v letu 2018 v Torinu.

ČLANICE ZDRUŽENJA PLANINSKIH ORGANIZACIJ ALPSKEGA LOKA (CAA)

Turno kolesarjenje

Kot je bilo navedeno že v lanskem Planinskem popotniku, bomo z letom 2019 začeli z aktivnostmi v Turno-kolesarskem odseku in ga tudi registrirali na Planinski zvezi Slovenije.

Naj omenim, da sem med

pogovori s člani društva in ostalimi ljubitelji kolesarjenja naletel na pozitiven odziv o začetku delovanja odseka. Trenutno imamo usposobljenega enega vodnika, v letu 2019 pa načrtujemo usposobiti še najmanj dva. Z vsaj tremi vodniki bomo

v društvu pridobili potrebno strokovno znanje za vodenje turnih kolesarjev po kolesarskih izletih.

Pri opisu vsake posamezne aktivnosti obstaja pri turnem kolesarstvu lestvica zahtevnosti, ki jo predstavljam v spodnjih treh tabelah.

SKUPNA TEŽAVNOST	TEŽAVNOST VZPONA	TEŽAVNOST SPUSTA	DOLŽINA (Km)	VIŠINSKA RAZLIKA (m)	OPIS
1-zelo lahka	največ V1	največ V2	Do 20	Do 300	Pretežno po asfaltu in dobrem makadamu z blagimi vzponi in spusti.
2 - lahka	največ V2	največ S2	Do 30	300 do 800	Dolžina ture je do 30 km in do 800 m skupnega vzpona po pretežno dobrih vozni površinah in utrjenih gozdnih cestah brez ovir. Vzponi do V2. Spusti največ S2.
3 - srednje težka	največ V3	največ S3	Do 50	600 do 1.000	Dolžina ture je v povprečju 3 km in 800 m skupnega vzpona pretežno po makadamskih cestah in kolovozih, deloma tudi po slabši vozni podlagi s kratkimi strmimi odseki. Vzponi do V3. Spusti največ S3. Potrebna je dobra fizična pripravljenost.
4 - težka	največ V4	največ S4	Do 70	800 do 1.200	Dolžina ture je v povprečju 40 km in 1000 m skupnega vzpona pretežno po makadamskih cestah in kolovozih, deloma tudi po slabši vozni podlagi s kratkimi strmimi odseki. Vzponi do V4. Spusti ne presegajo težavnostne stopnje S4. Potrebna je zelo dobra fizična pripravljenost.
5 - zelo težka	največ V5	največ S5	Do 90	1.000 do 1.400	Dolžina ture je v povprečju 50 km in 1200m skupnega vzpona po strmih makadamskih cestah in kolovozih, pogosto po slabši vozni podlagi z dolgimi strmimi vzponi in spusti z izpostavljenimi mesti, izjemoma na kratke razdalje tudi nošnja kolesa. Vzponi večinoma V4, na nekaterih odsekih V5, spusti do S5. Potrebna je dobra fizična pripravljenost in obvladovanje tehnike vožnje kolesa v težjih pogojih.
6 -izjemno težka	največ V6	največ S6	Nad 90	Nad 1.400	Dolžina ture je več kot 60 km in nad1400m skupnega vzpona pretežno po zelo strmih in slabih vozni podlagah. Mestoma nošnja kolesa in spust po izpostavljenem terenu. Ocena vzpona in spusta do V6 in S6. Potrebna je zelo dobra fizična pripravljenost, treniranost in zelo dobro obvladovanje tehnike vožnje kolesa.
7 - nadvse težka	V7	S7	Nad 90	Nad 1.400	Dolžina ture je več kot 60 km in nad 1400m skupnega vzpona pretežno po zelo strmih in zelo slabih (komaj) vozni podlagah. Pogosto nošnja kolesa in spust po zelo izpostavljenem terenu. Vzpon tudi z mest V7 in S7. Potrebna je izjemna fizična pripravljenost in treniranost, izjemno dobro obvladovanje tehnike vožnje kolesa.

Opomba: Pri določanju skupne ocene ture ima največji vpliv najtežji element, oziroma tisti, ki po težavnosti pretežno navzgor odstopa od ostalih.

Za ocenjevanje zahtevnosti vzponov in spustov uporabljamo splošno uveljavljene ocene, kot jih je v Strmih kolesnicah opisal Marko Paternu.

Zahtevnost spustov

V1	<i>nezahtevni vzponi po zelo položnih cestah</i>
V2	<i>manj zahtevni vzponi po položnih cestah in kolovozih; naklon manj kot 5%</i>
V3	<i>srednje zahtevni vzponi po srednje strmih cestah in kolovozih; naklon od 5% do 10%</i>
V4	<i>srednje zahtevni vzponi po strmih cestah, kolovozih in pešpoteh; naklon od 10% do 15%</i>
V5	<i>zelo zahtevni vzponi po strmih makadamskih cestah, redkeje asfaltnih, po kolovozih, pešpoteh in stezah; naklon od 15% do 20%, kratka mesta lahko do 25%</i>
V6	<i>izjemno zahtevni vzponi po izjemno strmih kolovozih, redko makadamskih cestah, po pešpoteh, stezah in vlakah; naklon večji od 20%, kratka mesta lahko do 35%</i>
V7	<i>skrajno zahtevni vzponi po skrajno strmih kolovozih, pešpoteh, stezah in vlakah; naklon večji kot 35%, kratka mesta lahko do 50%; ti vzponi so večinoma kratki in jih običajno lahko zvozimo šele po več poizkusih ter pri suhi podlagi</i>

Zahtevnost spustov

S1	<i>nezahtevni spusti po dobrih, položnih in srednje strmih asfaltnih in makadamskih cestah</i>
S2	<i>manj zahtevni spusti po dobrih, strmih do zelo strmih asfaltnih in makadamskih cestah</i>
S3	<i>srednje zahtevni spusti po slabih, strmih, do zelo strmih makadamskih cestah in kolovozih brez ovir</i>
S4	<i>srednje zahtevni spusti po kolovozih, pešpoteh in stezah z redkimi ovirami</i>
S5	<i>zelo zahtevni spusti po kolovozih, pešpoteh, stezah in vlakah s stalnimi ovirami</i>
S6	<i>izjemno zahtevni spusti po kolovozih, pešpoteh, stezah in vlakah s stalnimi ovirami</i>
S7	<i>skrajno zahtevni spusti po poteh, redko kolovozih, po stezah in vlakah s stalnimi, skrajno težavnimi ovirami, ki jih običajno zmoremo prevoziti šele po več poizkusih in pri suhi podlagi; vožnja je na meji padca</i>

Turno kolesarski odsek

Turno kolesarski vodnik	Kategorija
<i>Primož Grudnik</i>	<i>TKV1</i>

V spomladanskem času bo nastala nova društvena spletna stran, kjer bo imel Turno-kolesarski odsek svoj zavihek.

V njem bodo zbrane vse informacije, ki so potrebne za varno in prijetno kolesarjenje. Se že veselim.

Vsi na kolo za zdravo telo! :)

Primož Grudnik

Opisi turno-kolesarskih izletov v letu 2019

Šmihel nad Mozirjem - Konečka Planina – Dom na Smrekovcu

Datum odhoda: nedelja, 9. junij

Vodniki: Primož Grudnik, Tomo Drolec, Žiga Kugonič

Zahtevnost poti: srednje težka

Čas vožnje: 3 h

Oprema: tehnično brezhibno gorsko kolo s profiliranimi gumami in vsaj sprednjim vzmetenjem, čelada, rokavice, očala, rezervna majica, hrana in pijača iz nahrbtnika, rezervna zračnica, tlačilka, orodje, komplet za krpanje zračnic, osebni dokument

Opis: Z organiziranim prevozom se bomo peljali v Šmihel nad Mozirjem, kjer bo naše izhodišče. Od tam se bomo peljali po asfaltni cesti v smeri Golteh. Kar hitro bomo zagledali manjše križišče, kjer se bomo usmerili proti Konečki planini. Asfaltno podlago bo hitro zamenjal makadam, ki nas bo po dolgem klancu (V3) pripeljal do Konečke planine, kjer bomo naredili odmor za malo daljši počitek. Sledilo bo kolesarjenje med planinami (Potočka, Pleška, Naraločka) in nato spust do sedla Kal (S3). Usmerili se bomo proti Atelskem sedlu in naprej do Doma na Smrekovcu. Tukaj bomo opravili glavni počitek. Sledil bo spust po makadamski cesti do Belih Vod in naprej po asfaltu do Šoštanja, kjer bomo zaključili naše kolesarjenje.

Dan slovenskih planinskih doživetij 2019 – srečanje slovenskih planincev na LISCI

Datum odhoda: sobota, 15. junij, z odhodom ob 7.30h iz Šoštanja

Vodniki: Primož Grudnik, Žiga Kugonič

Zahtevnost poti: različne zahtevnosti

Čas vožnje: odvisno od izbranega izleta

Oprema: tehnično brezhibno gorsko kolo s profiliranimi gumami in vsaj sprednjim vzmetenjem, čelada, rokavice, očala, rezervna majica, hrana in pijača iz nahrbtnika, rezervna zračnica, tlačilka, orodje, komplet za krpanje zračnic, osebni dokument

Opis: Na Dnevu planinskih doživetij se v zadnjih letih veliko promovira gorsko kolesarjenje. Tudi mi se bomo letos pridružili šoštanjskim pohodnikom in se bomo skupaj odpeljali na izhodišče pod Lisco. Tam se bomo prepustili organizatorju, ki nas bo po njihovih kolesarskih poteh vodil do prireditvenega prostora. Več podatkov o samem izletu bomo izvedeli, ko bo organizator objavil svoj program.

Turno-kolesarski vzpon: Šoštanj – Dom na Smrekovcu

Datum odhoda: nedelja, 22. september

Vodniki: Primož Grudnik, Žiga Kugonič

Zahtevnost poti: srednje težka

Oprema: tehnično brezhibno gorsko kolo s profiliranimi gumami in vsaj sprednjim vzmetenjem, čelada, rokavice, očala, rezervna majica, hrana in pijača iz nahrbtnika, rezervna zračnica, tlačilka, orodje, komplet za krpanje zračnic, osebni dokument

Opis: Prvič bomo kolesarji organizirano kolesarili do

Doma na Smrekovcu, kjer se bomo družili s pohodniki ob praznovanju občinskega praznika. Zbirno mesto in pot še nista natančno določena. Več informacij o sami trasi poti bo objavljenih na društveni spletni strani v začetku meseca septembra.

Parenzana: Pot zdravja in prijateljstva

Datum odhoda: nedelja, 29. september

Vodniki: Primož Grudnik, Tomo Drolec, Žiga Kugonič

Zahtevnost poti: lahka

Oprema: tehnično brezhibno gorsko kolo s profiliranimi gumami in vsaj sprednjim vzmetenjem, čelada, rokavice, očala, rezervna majica, hrana in pijača iz nahrbtnika, rezervna zračnica, tlačilka, orodje, komplet za krpanje zračnic, osebni dokument

Opis: Parenzana je urejena kolesarska pot, ki po poti bivše železnice vodi od Trsta do Poreča. Popotovanje po njej je enkratno kolesarsko doživetje. Ogledali si bomo številne znamenitosti in mesta, ter se razvajali ob čistem zraku in neokrnjeni naravi. Z organiziranim prevozom se bomo odpeljali do Trsta, kjer bo naše izhodišče. Po kratkem kroženju po mestu bomo kolesarili proti slovenski meji. Kolesarili bomo skozi Ankarano, Koper, Izolo, Strunjan, Portorož, Lucijo vse do Sečovelj, kjer bomo s kolesarjenjem zaključili. Med potjo se bomo večkrat ustavili, se ob lepem vremenu tudi namočili v morju in predvsem skrbeli za dobro voljo. Z organiziranim prevozom se bomo vrnili proti Šoštanju.

Priporočila za turno kolesarstvo

Turno kolesarstvo - varnejše in strpno

10 priporočil Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA)

1. Zdravi na kolo

Turno kolesarstvo je vzdržljivostni šport, ki spodbujevalno deluje na srce, mišice in krvni obtok, zato od vas zahteva, da ste zdravi in da realno ocenite svoje zmožnosti. Ne postavljajte si prehudih časovnih omejitev ter intenzivnost in dolžino svojih tur stopnjajte počasi.

2. Skrbno načrtujte

Pri izbiri kolesarske ture, ki ustreza vaši vzdržljivosti in sposobnostim, naj vam bodo v pomoč specializirana literatura, zemljevidi, internet in poznavalci. Vedno prilagodite turo glede na skupino, vremensko napoved in trenutne razmere. Opozorilo turnim kolesarjem, ki vozijo sami: tudi majhna nezgoda lahko vodi do resne nesreče.

3. Kolesarite samo po ustreznih poteh

Ne kolesarite zunaj urejenih poti, da ne povzročite erozije tal. Uporabljajte samo kolesarjem dovoljene ceste in poti ter spoštujte krajevne omejitve in predpise, da se izognete nesporazumom z lastniki zemljišč, oskrbniki poti in drugimi uporabniki.

4. Preglejte svoje kolo

Pred vsakim kolesarjenjem preverite zavore, tlak v pnevmatikah, zatesnjenost koles, vzmetenje in prestave. Z rednim servisom kolesa pri specializiranem serviserju boste zagotovili, da je kolo tehnično brezhibno. Poskrbite, da je sedež v ustreznem položaju.

5. Poskrbite, da imate s seboj vse, kar potrebujete

V vašem nahrbtniku naj bodo topla oblačila, zaščita pred dežjem in vetrom, komplet za popravilo kolesa in komplet prve pomoči, pa tudi mobilni telefon (evropska številka za klic v sili: 112), baterijska svetilka ter dovolj hrane in pijače. Rokavice in očala naj zaščitijo vaše roke in oči. Zemljevid in GPS sta v pomoč pri orientiranju.

Po potrebi ustavite. Če prijazno pozdravite, vas bodo lepše sprejeli. Kolesarite v majhnih skupinah in se izogibajte potem, ki jih množično uporabljajo pohodniki.

8. Uravnajte svojo hitrost

Prilagodite svojo hitrost razmeram! Vozite previdno in bodite vedno pripravljeni na zaviranje, saj se lahko nepričakovane ovire pojavijo kadarkoli. O kolesarjenju in zavornih tehnikah lahko več izveste na tečajih turnega kolesarstva.

9. Za seboj ne puščajte ničesar

Preprečite erozijo tal in poškodbe na poteh, tako da zavirate narahlo, ne da bi ob tem zablokirala kolesa. Odnosite smeti s seboj in ne povzročajte hrupa.

6. Vedno nosite čelado

Navzgor ali navzdol - vedno nosite čelado! V primeru padca ali trčenja vas lahko čelada zaščiti pred poškodbami glave ali vam celo reši življenje. Poškodbe preprečujejo tudi ščitniki.

7. Pešci imajo prednost

Bodite uvidetni do pešcev, tako da svojo prisotnost naznanite dovolj zgodaj in upočasnite vožnjo.

10. Pomislite na živali

Divje živali se prehranjujejo v mraku, zato kolesarite pri dnevni svetlobi, da jih ne motite. Živini na paši se približajte v tempu hoje in za sabo zapirajte vrata ograd za živino.

Priporočila so bila sprejeta na skupščini CAA, ki je bila 8. septembra 2012 v Švici.

...skupaj od leta 1904...

